

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 145 (13.975)

Trst, sobota, 3. avgusta 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

V Dalju je ob napadu vojske in srbskih oddelkov izgubilo življenje 80 hrvaških policajev

V Slavoniji vse bolj dramatično

Cela vrsta poslancev v saboru zahteva takojšnjo odcepitev od Jugoslavije - Reka hrvaških beguncev zapušča kraje, ki so pod udarom četnikov in vojske - Zaupanje v ponovno misijo evropske trojke

V slavonskih vaseh doživljajo sile, ki branijo suverenost Hrvaške pred napadom srbskih sil in vojske, čedalje hujše poraze (Telefoto AP)

ZAGREB — Po vojaški zasedbi Dalja, Erduta in Aljmaša na skrajnem vzhodnem robu osiješke občine in Hrvaške, po grožnjah Vukovarju in drugim hrvaškim mestom in vsem vzhodne Slavonije in množičnem bežanju Hrvatov z vzhoda v notranjost Hrvaške je dobesedno del prebivalcev zajel paničen strah. Na to so pozno sinoči opozorili tudi v hrvaškem saboru, ko je novi minister za notranje zadeve Hrvaške Ivan Vekić izdal dva ukaza. Po prvem morajo vsi prebivalci na ogroženih območjih policiji in gardi odstopiti tudi lastna prevozna sredstva, begunci pa naj se prijavljajo v enote narodne zaščite in garde, da bi tako preprečili nadaljnji prodor okupacijske vojske in srbskih teroristov v notranjost Hrvaške.

V takih razmerah je že pozno sinoči - izredno zasedanje hrvaškega sabora je trajalo do 23. ure - dosti poslancev zahtevalo takojšnjo odcepitev Hrvaške od Srboslavije, prekinitev vseh odnosov s Srbijo, zaplenbo njenega imetja in imetja federacije na hrvaških tleh, pa tudi razglasitev vojnih razmer, v katerih naj bi razpustili občinske skupščine in suspendirali hrvaški sabor z izvolitvijo vlade nacionalne rešitve.

Nekateri so predlagali milejšo različico izrednih razmer, po kateri bi dosedanja, skorajda neomejena pooblastila, hrvaškega predsednika dr. Franja Tuđmana prevzela nova vlada »demokratske enotnosti«, kot imenujejo kabinete dr. Franja Gregurića, ki ga je imenoval Tuđman, v saboru pa o njem še niso razpravljali, ali pa bi to vlogo prevzela povsem nova vlada nacionalne rešitve. Zato je prišlo do

močnih trenj med saborom in Banskimi dvori, kjer pod Tuđmanovim vplivom še vedno živijo v oblakih in samodejno pričakujejo miren razplet vojaške in četniške agresije na Hrvaško.

Nadaljevanje izrednega zasedanja sabora so najprej napovedali za 11. potem za 14. in nazadnje za 16. uro. Res pa je, da medtem tečejo tudi intenzivni pogovori med hrvaško obalstjo, zveznim predsedstvom in armadnim vrhom, medtem ko je Hrvaška že sinoči obvestila ES in vodilne države ter po včerajšnjem zavzetju Dalja, Erduta in Aljmaša je na hrvaških frontah prišlo do nekakšnega zatišja, pri čemer pa ni znana usoda kakih 2000 prebivalcev Dalja, ki jim tako kot prebivalci Erduta in Aljmaša ni uspelo pobegniti pred agresorjem. Gotovo je, da je v Dalju padlo približno 80 hrvaških policajev in gardistov, v napadu, ki so ga izvedli pripadniki vojske in četniških oddelkov. Po večkratnem bombardiranju Vukovarja in Borova, ki so ga včeraj napadla tudi vojaška letala, je begunski sindrom zajel domala vse Hrvate v vzhodni Slavoniji, proti njemu pa se dokaj neuspešno bojujejo hrvaški politiki in občinske oblasti.

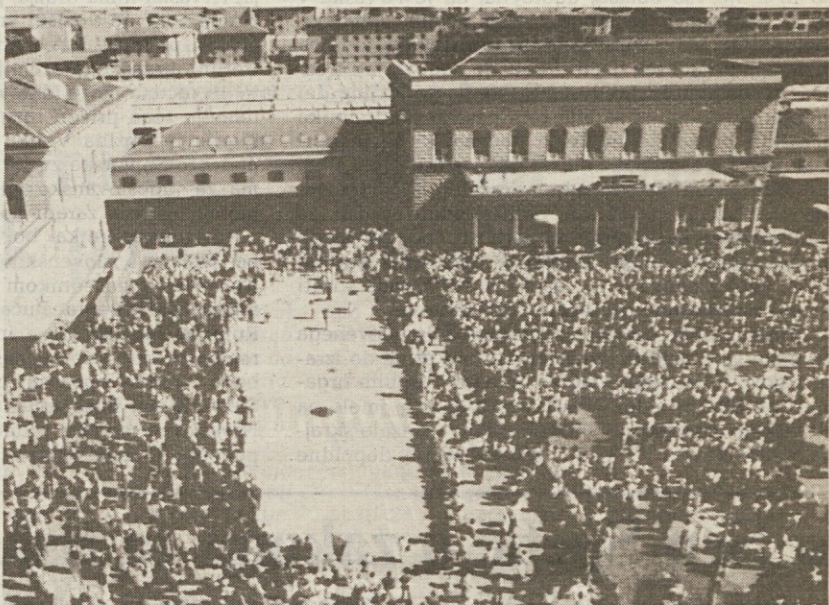
Na včerajšnjem pogovoru je vodja kriznega štaba za Osijek in vzhodno Slavonijo Vladimir Seks najbolj poudaril paniko. Z njo imajo zlasti slabe izkušnje na Baniji, kjer so teroristi tudi minulo noč bombardirali Sunjo v občini Sisak, vendar so močne obrambne sile odbile napad. Kot pravi vodja kriznega štaba za Banijo, poslanec hrvaškega sabora mag. Ivan Bobetko, so teroristi včeraj in minulo noč v zapušteni Hrvatski Kostajnici, kjer je prej prebivalo 5000 ljudi, naredili pravo razdejanje. Hrvati se izseljujejo tudi iz obrovške in benkovške občine. (pp)

Na trgu pred železniško postajo počastili žrtve terorizma

V Bologni je velika množica že enajstič zahtevala resnico

BOLOGNA — Desettisoč glava množica se je včeraj udeležila komemoracije žrtev atentata, ki je 2. avgusta pred enajstimi leti pretrgal 85 življenj in ranil dvesto ljudi. Na čelu mogočne povorke so bili najvišji predstavniki mestne oblasti, predstavniki odbora svojcev žrtev in drugih javnih ustanov, solidarnost pa so izrazili tudi bolonjski delavci in navadni občani. »Bologna ne bo pozabila«
je pisalo na glavnem transparentu na čelu povorke, in na to misel se je navezal tudi župan Imbeni, ki je še enkrat v imenu vseh poštenih in demokratičnih državljanov zahteval resnico.

Govoril je tudi predsednik odbora svojcev žrtev Secci, ki pa je precej ostro polemiziral s predsednikom republike Cossigo, za katerega meni, da točno ve, kdo je atentat naročil. Bolonjski železničarji so petim kolegom žrtvam atentata odkrili obeležje. Od večera do trdne noči je tragedijo na svojevrsten način uprizorila skupina mladih gledališčnikov.

Sen. Spetič o zakonu za tisk in perspektivah zaščite

Pravkar odobreni zakon o dodatni pomoči založniškim dejavnostim je s prispevkom za Primorski dnevnik okrepil možnosti, da si naš dnevnik v perspektivi lahko pomaga iz velikih sece. To je v krajšem času drugi konkreten znak pozornosti do odprtih problemov naše skupnosti, potem ko je deželni svet sprejel zakon o pomoči slovenskim kulturnim ustanovam. Gre tudi krepitvi za pomembne korake, ki država pri izpolnjevanju obvez do Slovencev znala in hotela iti naprej, predvsem z reševanjem ključnega problema, ki ga predstavlja zaščitni zakon.

Za mnenje smo vprašali senatorja Stojana Spetića, ki je pri sprejetju zakona o založništvu odigral pomembno

Predvsem nas zanima, kako ocenjujete zakon o založništvu in v njegovem okviru določeno podporo za Primorski Dnevnik.

»Bitka za odobritev novega zakona, ki dopolnjuje italijansko zakonodajo o tisku, je trajala nekaj mesecev in je bila, rad bi to poudaril, načelnega zna-

čaja. Vodilo, ki sem ga imel pred očmi je bilo, kako zagotoviti zaščito manjšinskemu tisku, zato, da bo lahko samostojen, kar pomeni seveda tudi finančno samostojnost, in da bo tako lahko zares glasnik manjšine in njene- ga boja za obstoj in razvoj. Manjšina namreč potrebuje samostojen, nikomur odvisev dnevnik, ki tak ne more

biti, če je izpostavljen izsiljevanju te ali one stranke ali politične skupine. Zakon, ki dopolnjuje precej demokratično italijansko zakonodajo o tisku, predvideva posebne dotacije za glasila političnih strank in prvotni moj predlog je bil, da bi tudi glasila manjšin dobila podvojeno državno podporo, kot velja za strankarska glasila. Ta rezultat ni bil dosežen v celoti, ampak lahko rečemo, da skoraj v celoti, kajti dve milijardi dodatne letne podpore naj bi zagotovili Primorskemu dnevniku neko osnovo. Jasno je, da dnevnik s tem ni na zeleni veji in moti se, kdor misli tako. Ima pa več možnosti, da prebrodi krizo. Rad bi poudaril, da gre za dolžnostno podporo, ki naj zajamči svobodo tiska in torej vsem enake pogoje dejavnosti.«

Potek razprave, ki smo ji sledili nekaj mesecev, gotovo ni bil enostaven. Kakšne so bile pri tem zapreke

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zadovoljstvo na Tržaškem zaradi vladnih ukrepov v prid Trsta in Gorice

NA 5. STRANI

Sica ni več visoki komisar proti mafiji

Ministrski svet zamenjal mesta številnim prefektom

RIM — Ministrski svet je včeraj odobril vrsto zakonskih osnutkov, med katerimi velja omeniti predvsem premostitev prefektov iz 43 pokrajin in zamenjavo na vrhu obveščevalne službe Sidae ter zamenjavo visokega komisarja koordinacijskega odbora za boj proti mafiji. Med drugimi pomembnimi ukrepi je odobritev 24 tisoč milijard za gospodarski razvoj juga, ter reforma čela 81 ustave, ki se nanaša na razna državna finančna. O zakonskem osnutku o reformi pokojninskega sistema bo ministrski svet razpravljal šele v sredo, 7. avgusta.

Med zamenjavami, ki so vzbudile največjo pozornost, so brez dvoma premostitve nekaterih najprestižnejših predstavnikov javnega reda. Visokega komisarja bo tako zamenjal Angelo Finocchiaro, ki je bil doslej prefekt v Neaplju. Sici so namenili prefekturo v Bologni. Tukajšnji prefekt Giacomo Rossano je dobil mesto v Milanu, medtem ko se bo dosedanjí milanski prefekt preselil na rimsko prefekturo. Direktor Sidae Riccardo Malapica je postal generalni direktor civilne uprave, na njegovo mesto pa je bil določen Alessandro Voci, ki je bil doslej rimski prefekt.

Na račun zamenjav doslej ni bilo nobene uradne izjave, pač pa se že vrstijo najrazličnejši komentarji. Zlasti na račun visokega komisarja Sidae, ki je pred kakim tednom rekel, da organizirani kriminal narašča vzporedno z okrepitevijo nadzorstva nad njim in povzročil nemalo slabe krvi. Minister Scotti, ki je koordiniral zamenjave, pa je odločno zanikal, da bi to kakor koli vplivalo na Sicovo premostitev v Bologno.

Intenzivno Bakerjevo posredovanje za rešitev krize na Bližnjem vzhodu

Palestinci so za mirovno konferenco vendar le pod določenimi pogoji

JERUZALEM — Ameriški državni sekretar James Baker se bo moral še precej potruditi, da »iztrži« jamstva, ki jih Palestinci postavljajo kot pogoj za udeležbo na mirovni konferenci za Bližnji vzhod, ne da bi se s tem spravil v konflikt z Izraelom. Ta je namreč dal pristanek zanj, vendar pod pogoji, ki jih Palestinci zavračajo.

Včerajšnji štiriurni pogovor med Bakerjem in tričlansko delegacijo Palestincev zasedenih ozemelj ni namreč odpravil vseh dvomov in rezerv PLO, ki se je sicer izrekla za pogajalsko rešitev spora z Izraelom. Da bo Baker moral še naprej iskati dovolj »dvoumen« kompromis, ki bo zadovoljil ene, ne da bi prestrašil druge, je izhajalo tudi iz tiskovne konference, ki sta jo dva člana palestinske delegacije — Fejsal Huseini in Hanah Ašravi — imela po pogovoru z Bakerjem v nekem arabskem gledališču v vzhodnem predelu Jeruzalema. Izjavila sta namreč, da so potrebni še drugi diplomatski stiki, preden bodo Palestinci lahko dali uraden odgovor šefu ameriške diplomacije. Stališče PLO, ki ga je včeraj zjutraj v Tunisu že pojasnil

član vodstva Jaser Abed Rabbo, je Huseini povzel takole: PLO je za mirovno konferenco, vendar na njej hoče sodelovati kot povsem enakopravni partner in z delegacijo, ki jo bo sama imenovala. Pri tem pa hočejo imeti jamstva glede spoštovanja resolucij ONU v zvezi z umaknitvijo Izraela z zasedenih ozemelj, vključno iz vzhodnega Jeruzalema, in ustanovitve samostojne palestinske države.

Kot znano, pa je Izrael najavil, da se bo udeležil konference le, če na njej ne bo predstavnikov PLO. Opazovalci vsekakor trdijo, da se Palestinci, ki so blizu organizacije PLO, zavedajo, da je njihova pogajalska moč po zalivski vojni ošibljena in da bi v tem trenutku morali prav oni odstopiti nekaj več. Da ne bi pri tem izgubili preveč ugleda, pa zahtevajo dovolj jamstev, da se bodo pogajanja odvijala po smernicah, ki niso preveč oddaljene od njihovih stališč.

Ameriški sekretar Baker je včeraj imel pogovore tudi v Amanu, kjer se je srečal s kraljem Huseinom. Mirovno misijo bo že danes nadaljeval v Tuniziji, Alžiru in Maroku.

Bush napovedal rešitev turško-ciprskega spora

WASHINGTON — Le nekaj ur spanja po vrnitvi iz Sovjetske zveze, in že je ameriški predsednik George Bush imel včeraj v Beli hiši pomembno tiskovno konferenco, na kateri je sporočil, da sta Grčija in Turčija sprejeli predlog o mirovni konferenci, na kateri bi rešili vprašanje Cipra. Pogajanja naj bi se začela že septembra v ZDA, vodil pa naj bi jih generalni tajnik OZN Perez De Cuellar.

Z odpravo tega sredozemskega spora, zadnje čase sicer nekoliko pomaknjene v zakulisje svetovnih dogodkov, bi bil odražen še zadnji zid v Evropi. Spor zaradi Cipra traja že od leta 1974, ko je poskusu grških polkovnikov, da bi z udarom odpravili grško-ciprsko vlado predsednika Makariosa, sledila invazija turške vojske, ki je zasedla 40 odstotkov severnega ozemlja otoka. Od takrat sta grška in turška skupnost živeli strogo ločeni, spor pa je večkrat grozil, da zavzame zaskrbljujoče mednarodne razsežnosti.

Z njegovo združitvijo bi rešili veliko vozlov, med njimi prav gotovo tudi vprašanje vstopa obeh držav v EGS. Tako Ciper kot Turčija sta namreč že zaprosila zanj, vendar EGS je prav zaradi nestabilnih vojaško-političnih razmer doslej zamrznila prošnji. Za pozitiven epilog spora je aktivno posredoval tudi italijanski minister De Michelis.

Bo evropska trojka končno doumela katero je bistvo spopada v Jugoslaviji

LJUBLJANA — Po zadnjih vesteh osiješkega župana je bilo v zadnjem dnevu kar petdeset mrtvih, množica pa ranjenih. Kolone Hrvatov beže iz svojih vasi. Množičen eksodus z lastne zemlje v lastni državi. S temi dejstvi bi lahko ocenili trenutni hrvaški položaj. Vojna, krvava vojna, in poraz. Kako ji narediti konec, ustaviti boje in ugotoviti premirje?

Poti in dilem je več. Najprej notranje - hrvaške. Dva dni je že zasedal sabor, včeraj se je zbral v dokaj poznih večernih urah. Očitno je, da je Tudjman izgubil podporo ljudi in da ni več karizmatična osebnost, katero je treba samo hvaliti. V saboru je bilo slišati jasne besede in dileme: ali Tudjman uboga sabor ali sabor uboga njega. Očitno je tudi, da je Hrvaška zagrešila veliko zelo hudih napak: političnih, psiholoških in vojaških, da je država v razsulu, da je obramba zelo slaba, država pa nima dovolj za resno obrambo niti osnovnega orožja.

Savka Dabčević je v imenu Združenja levih in centrističnih strank, ki so na volitvah dobile pomemben del glasov (samo večinski volilni sistem je Tudjmanu in HDZ dal v parlamentu absolutno večino in z njo vso oblast), ugotovila, da je Hrvaška v vojni. Napadla jo je Srbija z vsem svojim potencialom in JLA. V tej vojni je treba sniti vrste, toda na razumen, preudaren način. Treba je odgovorjati trezno, premišljeno in predvsem tako, da se utrjuje demokracija. Podobne so bile tudi besede predsednika hrvaških prenoviteljev Ivice Račana, ki se je uprl vsakršnemu nacionalizmu, sektaštvu, ki zgolj slabi Hrvaško in tudi vojaški odpor. Račan je za sodelovanje vseh strank na oblasti, delitev odgovornosti, za skupno vlado nacionalne solidarnosti, toda na jasnih programskih temeljih. Veliko je bilo kritik znotraj HDZ, veliko napadov na lastno vodstvo, toda slišati je bilo tudi skrajno nacionalistične zahteve.

Vendar lahko ocenimo, da je prišlo do bistvenega premika v demokratično smer, kar naj pride do izražaja z novo koalicijsko vlado in novim skupnim organom, ob hkratni odpravi vrhovništva, ki je imelo na Hrvaškem dejansko vso oblast, a se je izkazalo skrajno neučinkovito. O vsem tem so včeraj dopoldne

potekala zakulisna pogajanja, vendar končni izhod še ni jasen in je treba počakati na razpravo in glasovanje. Sabor bi se moral sestati ob 11. uri, nato ob 16. uri, toda zasedal bo šele danes.

Hrvaška veliko pričakuje od evropske trojke in internacionalizacije problemav, saj je očitno pod pritiskom agresije. Že včeraj so prišli v Zagreb trije zunanji ministri, pričeli so razgovore vendar so že vnaprej napovedali, da si ne obetajo veliko, predvsem pa so skeptični glede izida. Problem je preprost, počasi se je Evropa le zavedala, da na Hrvaškem (in drugje v Jugoslaviji) ne gre za etnične spopade, spor med dvema narodoma in centralno federalno oblast, ki skuša zadeve urediti na miren način, JLA pa naj bi imela vlogo posrednika med pretepačema. Pričeli so se zavedati, da je Srbija proti opazovalcem, proti internacionalizaciji, z njo pa večina v jugoslovanskem predsedstvu. Popolnoma nemočni predsednik zvezne vlade Ante Marković je samo lutka v srbskih rokah, ki lahko za armado dobiva denar iz trezorjev Narodne banke Jugoslavije.

Očitno je torej, da Srbija noče nobenega premirja, Hrvaška nima orožja, je razdvojen in dezorganiziran, zato je vojaški srbski napad ob vedno bolj odkriti podpori JLA učinkovit. Srbija je že zasedla tretjino hrvaškega ozemlja, katero neusmiljeno »čisti« in računa na to, da ga bo zasedla, da se bodo na temelju tega pričeli razgovori in da se bo tako ustvarila in utrdila Velika Srbija. Pri tem računa na podporo Sovjetske zveze in Gorbačova, ki se zavzema za jugoslovansko enotno državo, ker mu tako najbolj ustreja zaradi notranjih moskovskih potreb.

Evropska »trojka« bo v soboto v Sloveniji, kjer se bo sestala s slovenskim vodstvom: predsednikom Kučanom, predsednikom vlade Peterletom, predsednikom parlamenta Bučarjem, zunanjim ministrom Ruplom, ministrom za informiranje Kacinom in obrambnim ministrom Janšo. Slovenski predstavniki bodo »trojko« opozorili na dejansko stanje, ko je v Sloveniji mir in se armada umika. Očitno Slovenije s Hrvaško ni mogoče primerjati, ker ne gre za iste ali podobne zadeve. Slovenija vztraja pri razdruževanju,

samostojnosti, ki je edina lahko pogoj za nadaljnje razgovore o sodelovanju. Slovenska stran bo tudi opozorila na gospodarsko blokado.

Včeraj pozno zvečer se je sestalo zvezno državno predsedstvo ki naj bi govorilo o nujni prekinitvi ognja in izvajanju svojega tovrstnega sklepa. Toda vse to je bolj govorjenje, ker odločilni dejavniki: štirje srbski glasovi, predsem pa armada, notranje ministrstvo in objektivno tudi vlada, niso naklonjeni takim rešitvam. Možno so verbalne deklaracije, resnični učinkoviti ukrepi, pa malo verjetni.

V takih okoliščinah je predsednik »trojke« nizozemski zunanji minister Van De Broek pred odhodom iz Haaga izjavil, da je mogoče razpravljati tudi o evropski vojaški intervenciji v Jugoslaviji. Prvotna zamisel in predlog, da naj bi bile skupne patrulje, sestavljene iz nevtralnih opazovalcev, hrvaške garde in jugoslovanske armade, nadzorovale premirje, je torej vedno manj verjeten. Predvsem je namreč treba doseči premirje, kar pa srbska oblast ne želi in se bo temu poskušala na vse načine izogniti.

V Sloveniji je mirno. Gospodarske težave še niso prizadele gospodarstva v tolikšni meri, da bi bilo resno ogroženo. Poleg tega vladni krogi že računajo na prekinitev zapore s strani italijanskih oblasti (SACE, zakladno in zunanje ministrstvo), s čimer bi bil zmanjšan učinek trenutne blokade Narodne banke Jugoslavije. Seveda gre za konkretno pomoč, toda tudi časovno in vsebinsko omejeno. Te probleme je treba rešiti načelno in globalno, ne samo z Italijo, temveč z vsem svetom.

Včeraj ponoči so neznanici vdrl v Bregano, tovarno - popravilnico orožja jugoslovanske armade. Razorožili so stražo in dežurnega oficirja ter odpeljali tovornjake pehotnega orožja. Slovenska policija le težko vodi preiskavo, ker vojaški poveljnik ni dovolil ogleda v tovarni. Eksploziv pa je ponovno poškodoval daljnovid, speljan iz jedrske elektrarne. Daljnovid ni padel, žice niso bile pretrgane. Toda gre za nov teroristični napad. Eksploziv je beograjske izdelave, vžigalnik specialen, na njem po srbsko piše: »ispravan«.

BOGO SAMSA

Slovenija zahteva takojšnjo ustavitev ognja v Hrvaški

LJUBLJANA — Predsedstvo Republike Slovenije je na včerajšnji razširjeni seji sprejelo v zvezi z dogodki v Republiki Hrvatski naslednjo izjavo: »Nasilje, ki se v Republiki Hrvatski dramatično stopnjuje iz dneva v dan in je posledica blodnih predstav, da se v modernem svetu problemi še lahko rešujejo na tak način, peha ves ta prostor čez rob velike nesreče. S hitrim naraščanjem množice brezdomcev, ranjencev, pregnancev in mrtvih narašča tudi globoka stiska - vse v imenu anahronističnih političnih fantazem in mimo slehernega razuma, kaj šele duha sodobnega sveta. Zato to nasilje obsojamo ne glede na resnične ali umišljene razloge. Če že ne v imenu polpreteklega bratstva, potem prosimo in pozivamo vsaj v imenu osnovne časti in odgovornosti za človeška življenja, naj se pri priti v vsej Republiki Hrvatski razglesi in uresniči mir. Vojne pri nas bi nas morale doslej naučiti vsaj to, da nasilje ne razrešuje ničesar, da pa globoko in za dolge generacijske čase zasaja med ljudi in narode nove, še hujše sovražnosti.

Mir na Hrvatskem je zato ta čas imperativna in poglavitna odgovornost vseh. Zahtevamo takojšnjo odložitve orožja. O vsem drugem se je mogoče in potrebno pogovarjati šele po teml.«

Sen. Spetič o zakonu za tisk in zaščiti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

in, ali je prišla v parlamentu do izraza tudi občutljivost drugih skupin do vprašanja dnevnika?

»Načelno ni bilo nasprotovanja in če je kakšna zapreka le bila, ta ni bila v Rimu, ampak je prihajala iz Trsta z namigi na tak ali drugačen način. Vsekakor so bili problemi predvsem pri iskanju finančne konstrukcije, ki bi zagotovila kritje podpori za Primorski dnevnik. Moj cilj je bil doseči, da se za dnevnik dobi nov denar, da se ne bi črpalo iz sredstev iz zakona za obmejna območja, za kar je prihajal pritisk iz naše dežele. Vlada je splošno predlagala skromne rešitve in sicer enkratno podporo ene milijarde, nato je bila na pobudo senatorjev DSL pripravljena podvojiti vsoto, na koncu pa mi je uspelo doseči, da je bila v zakon vključena formulacija o letni podpori. Treba je bilo uporabiti vse mogoče oblike parlamentarne taktike, ki so mestoma mejile na izsiljevanje, toda zastavljeni cilj je bilo treba doseči.

Moram reči, da sem naletel na podporo in razumevanje bodisi pri poročevalcu, socialistu Guizziju, kakor tudi pri senatorjih DSL in predsedniku komisije za ustavno vprašanja krščansemu demokratu Elii.«

Imeli smo občutek, da je strah pred predčasnimi volitvami, o katerih je bilo govora ravno tiste dni, pospešil sprejetje zakona...

»Pritisk, da se zakon sprejme, je bil izredno močan, kajti politične stranke imajo svoja glasila, ki so tudi v hudih finančnih stiskah. Ob nevarnosti predčasnih volitev se je pritisk z vseh strani še povečal, tako da je bil problem v tem, kako »zajahati« ta val in ga izkoristiti tudi za reševanje problemov Primorskega dnevnika.«

Smo pred poletno pavzo parlamenta, kjer ostaja odprto vprašanje zaščitnega zakona. Ali je mogoče za jesen predvideti toliko pričakovano pospešitev postopka?

»Kljub odsotnosti politične volje, da se problemi slovenske manjšine rešijo, nam je bilo mogoče v zadnjih dveh letih doseči to, kar se je dalo in nekaj pozitivnih rezultatov je bilo. Mislim na zakon o priimkih, na podpore slovenskim kulturnim ustanovam iz zakona za obmejna območja in sedaj na ta zakon o tisku. Seveda bi bil pravi okvir, oziroma krona vsega tega, zakon za globalno zaščito, ki ga zakon za obmejna območja konec koncev nakazuje, v kolikor je le »predujem« za zaščito, ne pa njeno nadomestilo.

Zadnjič sem precej obširno in ostro posegel med nedavno razpravo o Cosigovi poslanici v parlamentu, ko sem opozoril, da je treba uresničiti obveze prve italijanske ustave, ne pa govoriti o drugi republiki. V tem času je dozorela tudi zamenjava poročevalca v senatni komisiji. Dobro je, da je to senator Cabras, ki je Sardinec in pripada levici KD. Obvezal se je, da bo preko poletja pripravil osnutek zakona. To ne bo več Maccanicov osnutek, ampak naj bi bil že združeno in usklajeno besedilo obstoječih zakonskih predlogov. Cabrasu sem posredoval svoje pripombe in sugestije. Bistvo je v tem, da se manjšini zagotovi preko ustreznega organa sodelovanje pri oblikovanju zaščitnega zakona. Če bo to sprejeto in se premostijo Maccanicove absurdne »jezikovne kletke«, mislim, da je kompromis možen in s tem tudi možna odobritev zakona še v tej zakonodajni dobi. Vendar bo neobhodno potreben strnjen pritisk celotne naše skupnosti in demokratične italijanske javnosti. To bi bil pozitiven pritisk, kajti imeli bomo gotovo tudi negativnega, in to predvsem s Tržaškega, ki se še vedno obnaša tako, kot da bi bil berlinski zid še vedno pokoncu.«

Pogovor zapisal
DUŠAN UDOVIČ

Jugoslovanski premier Marković končal dvodnevni obisk v Moskvi

Beograjski premier Ante Marković je zaključil dvodnevni obisk v Moskvi, kjer ga je sprejel tudi predsednik Gorbačov. Glavni temi pogovorov sta bili okrepitev kooperacije in kriza v Jugoslaviji (AP)

DSL, KD in PRI o volilni reformi

TRST — Deželna zveza Demokratske stranke levice in svetovalska skupina Kršćanske demokracije v deželni skupščini sta sprožili vrsto pobud, ki zadevajo predvideno reformo volilnega sistema.

Pri DSL so se odločili za to, da zahtevo po reformi podkrepijo z ljudsko peticijo, se pravi z zbiranjem podpisov med prebivalstvom Furlanije-Juljske krajine. KD in PSI na široko govorita o reformi — piše v tiskovnem sporočilu deželne zveze DSL — toda bojimo se, da ti stranki sploh ne marata bistveno spremeniti volilnega sistema oziroma, da tega nočeta vsaj v takšni smeri, za kakršno so se opredelili državljani na referendumu iz dne 9. in 10. junija.

Demokratska stranka levice zahteva naslednje: prvič, da se uvede edini preferenčni glas tudi pri volitvah za oblikovanje deželnega sveta; drugič pa, da se odobri izreden ukrep za spremembo posebne deželne statuta, s čimer bi priznali deželni upravi primarno pristojnost glede volitev v deželno skupščino in na ta način omogočili vzpostavitev novega in organičnega volilnega sistema.

Stranka bo nabirala podpise k peticiji ves avgust in tja do vključno 10. septembra.

Deželno vodstvo Kršćanske demokracije pa je medtem ustanovilo posebno delovno skupino, ki jo sestavljajo — poleg deželnega tajnika stranke Bruna Longa in načelnika deželne svetovalske skupine KD Roberta Dominicia — Diego Carpenedo, Luciano Missera, Ivano Strizzolo, Oscarre Lepre, Alessandro Sebastiano, Bruno Miotti, Giuseppe Zanutti in Alberto Bergamin.

Delovna skupina je imela že svoj prvi sestanek, na katerem so razpravljali o najbolj aktualnih institucionalnih vprašanjih s posebnim ozirom na predloge za reformo volilnega sistema, nadaljnje takšne sestanke pa bodo organizirali v naslednjih tednih.

O reformi volilnega sistema je bil govor tudi še na srečanju deželne vodstva Italijanske republikanske stranke v Cervignanu. Med drugim so soglasno menili, da je nujno potrebno spremeniti tiste zakonske norme, ki olajšujejo pretirano parcelizacijo glasov, da pa je treba istočasno obvarovati sedanjí proporcijni sistem.

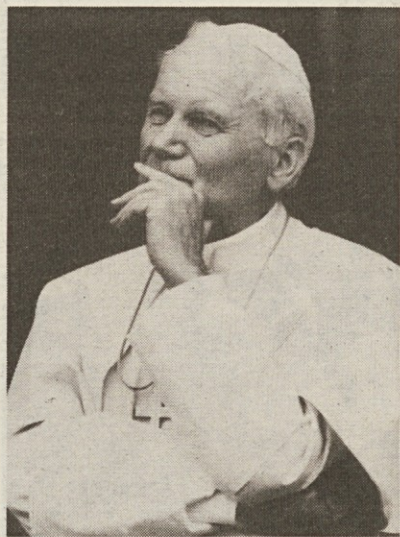
„Spektakularnost“ sprejema naj bi zahtevala preveliko denarja Polemike zaradi napovedi o obisku papeža v Furlaniji-Juljski krajini

VIDEM — Najavljeni obisk papeža v Furlaniji-Juljski krajini (od 1. do 3. maja prihodnjega leta) je že sprožil val polemik predvsem zaradi visokih stroškov, ki bi jih ta obisk zahteval. Ob tri milijarde in več lir — toliko bi pač stal obisk Janeza Pavla drugega v deželi — so se najprej obregnili nekateri člani furlanskih cerkvenih krogov, predvsem „Glesie furlane“, ki so svojo kritiko zaradi milijardnih vsot izrekli že pred petimi leti, ko je bil ob desetletnici potresa najavljen prihod poljskega cerkvenega poveljarja.

Nekateri predstavniki furlanske cerkve namreč ugotavljajo, da bi moral biti papežev obisk vrednoten predvsem kot dušnopastirsko poslanstvo. Dogaja pa se, ugotavljajo, da je Papež »ujet« v spektakularno scenografijo, ki je značilna za njegova potovanja, ki so namenjena predvsem vrhovom cerkvenih in politično-upravnih sredin.

Na te neuglašene note znotraj furlanske cerkve je odgovoril sam nadškof Alfredo Battisti, ki je v videmski stolnici potrdil, da bo deželna cerkevna skupnost počastila prihod papeža »z značilno furlansko skromnostjo«.

Ob tem velja povedati, da se tudi nekateri deželni politiki (predvsem iz socialističnih vrst) niso strinjali, da bi

Janez Pavel II.

na deželno upravo bilo naloženo celotno finančno breme obiska. Spričo različnih gledanj tudi znotraj deželne večine je prišlo do kompromisne rešitve, s katero si bo deželna uprava prevzela odgovornost za postavitev odrov (enega v Trstu ter devetih v Gorici,

Vidmu in Pordenonu) v skupnem strošku poldruga milijarde lir. Za vse ostale finančne izdatke, tako kaže, pa bodo poskrbela zasebna podjetja, banke in sama Cerkev. In teh stroškov ni malo. Poglejmo nekatere najbolj pomembne postavke.

Za konference in okrogle mize naj bi porabili 120 milijonov lir, za prevoze 50 milijonov lir, 60 milijonov za šolski natečaj ob papeževem obisku, 320 za ureditev tiskovnega središča, 80 za lepake in drug propaganden material, 30 za prehrano in pijačo agentov javne varnosti, 40 za sanitarije ter 100 milijonov li za osebje v spremstvu.

Da bi se papežev obisk iztekel čim boljše, so sestavili tudi poseben koordinacijski odbor, ki mu bo načeloval tržaški škof Lorenzo Bellomi, v njem pa sta še po dva predstavnika za vsako škofijo.

Koordinacijski odbor je že sestavil okvirni program obiska Janeza Pavla drugega. Prvega maja v Pordenonu naj bi se srečal z delavskim deželnim svetom, v Trstu bo srečanje s kulturno skupnostjo, v Gorici s sorodnimi cerkvenimi stvarnostima iz Slovenije in Koroške, v Vidmu pa z mladinskim svetom.

RUDI PAVŠIČ

Do jeseni tekoč promet na avtocesti Iz Benetk v Padovo zdaj po treh stezah

BENETKE — Včeraj so ponovno odprli za promet tretjo vozno stezo na avtocesti "A4" med Benetkami in Padovo in sicer na odsekih Dolo-Padova oziroma Padova-Dolo. Družba Società delle strade di Venezia e Padova se je odločila za to potezo, da bi v tem poletnem času, ko je pač najhujša prometna gneča, olajšala dopustnikom, izletnikom in siceršnjim voznikom vožnjo.

Odprtje tretjega pasu je torej, kot vidimo, samo začasno narave: meseca septembra bo namreč omenjena družba tudi na navedenih dveh odsekih avtoceste Benetke-Padova dokončno uredila cestnišče (ga nanovo asfaltirala), kakor je to storila nedavno že na odseku med Mestrami in Dolom. Ne samo, dosedanje drsno ograjo (guard-rail) bo zamenjala z novo, ki bo zagotavljala mnogo večjo varnost in ki so jo poimenovali "sicurvia".

Od včerajšnjega dne je potemtakem avtocesta Benetke-Padova v vsej svoji dolžini prevozna na treh stezah v vsaki smeri; izjemo predstavljata edinole dva krajša, nekaj sto metrov dolga odseka v bližini avtocestnega izstopa pri Dolu (kjer ne bo mogoče odpraviti nadvoza vse do jeseni, ko bodo izročili namenu novo vozlišče) oziroma blizu mostu čez reko Brento (kjer bodo zaradi tehničnih razlogov tretjo stezo odprli šele po končni izgotovitvi nanovo asfaltiranega cestnišča in ustreznih kolavdaciji s strani družbe ANAS). Blizu izstopa za Dolo in mostu čez Brento se je torej mogoče voziti zdaj po dveh stezah v vsaki smeri.

Odslej hočejo nastopati enotno Ladinci terjajo primerno zaščito

BOCEN — Ladinci, ki prebivajo na območju Belluna, na Tridentinskem in na Južnem Tirolskem, so se začeli pripravljati na skupne pobude v obrambo lastnega jezika, kulture in prisotnosti na teritoriju. To so sklenili na nedavnem sestanku v Val Badii, ki se ga je udeležilo osemnajst županov ladinjskih občin v Dolomitih in na katerem so se dogovorili za še nadaljnja, redna snidenja te vrste.

Kakor je ponazoril Hugo Valentin, ki je pokrajinski svetovalac Južnotirolske ljudske stranke (SVP) v avtonomni bocenski pokrajini in tudi sam Ladinec, živijo Ladinci na Južnem Tirolskem v dolinah Gardena in Badia, v deželi Tridentinski pretežno v dolini Fassa, v deželi Venetu pa prvenstveno na območju Cortine in Livinnalunga.

Glede na kraj oziroma upravni okoliš, v katerem bivajo, in glede na značilnosti avtonomnih statutom, pa je raven njihove zaščite različna. Najbolje so zaščiteni na Južnem Tirolskem, toda tudi v bocenski pokrajini imajo določene probleme, ki izvirajo ravno iz vsebine avtonomnega statuta, ki je ustavni zakon; ta statut predvideva na primer, da pripadajo najvišja mesta v pokrajinski upravi samo nemško in italijansko govorečim. Pokrajinski svet je sicer pred kratkim obvezal odbor, da statut ustrezno prikroji.

Mlada brieza pri nas

Včeraj so bili na obisku v uredništvu Primorskega dnevnika otroci in vzgojiteljice iz Beneške Slovenije, ki letujejo tačas v okviru kolonije Mlada brieza v Dragi nad Trstom. (Foto Mario Magajna)

Aljaževo kapelico pod Triglavom bodo naposled le izgradili

KRANJ — Naš časnik je je že lani s prispevkom mari-borskega časnikarja Milana Čilenška "Pod Triglavom bodo zgradili novo kapelico" opozoril rojake na Tržaškem in Goriškem na postavitev edinega bogoslužnega objekta v Triglavskem pogorju. O gradnji kapelice je bilo zadnje čase napisanega več kot vsa prejšnja leta, ko je bil znameniti triglavski župnik Jakob Aljaž potisnjen v družbo zmolčanih velikih Slovencev, oziroma petdeseta leta, ki bi bila skoraj usodna za obe Aljaževi kapelici, na Kredarici in v Vratih. Zdaj je to mimo: Mojstrana, Jesenice in Ljubljana se ponajajo z "Ulico Jakoba Aljaža", osnovna šola "Bratstvo in enotnost" na Planini v Kranju že dva meseca nosi ime triglavskega kralja Matjaža in še bi lahko naštevali. V Mojstrani posredno slavi Aljaža "Triglavska cesta, ki pelje od glavne ceste Jesenice-Kranjska gora skozi vas in Vrata tako rekoč naravnost na Triglav. Tako imajo Aljažev dom, Triglavski dom in Staničev dom hišne številke mojstranske "Triglavske ceste". To je dovška, Aljaževa in kot vse druge dokončna in popolna slovenska stran Triglava; dodatno Aljaževa tudi z novo kapelico, ki bo spet stala na Kredarici.

Sredi lanskega poletja, na obletnico postavitve prve Aljaževe kapelice (znane tudi kot kapelice Lurške Matere božje), so na Kredarici slovesno blagoslovili temeljni kamen za novo kapelico. Kljub slabemu vremenu se je k temu slavlju zbralo 500 navdušenih planincev, a med njimi sta bila tudi radovljiški župan in arhitekt bogoslužne gradnje prof. Jože Marinko, ki je s svojo študentko Vero Klepejevo pripravil načrte za gradnjo kapelice pod Triglavom. Spričo nedavnih tragičnih dogodkov v Sloveniji z gradnjo letos zamujajo, upajo pa, da bodo do jeseni opravili vsa pripravljala dela pri postavitvi temeljev kapelice. Graditeljem je obljubljena tudi pomoč helikopterja, ki naj bi na Kredarico pripeljal vse težje tovore. Kljub zapletom podjetni Dovžani in Mojstrančani vsekakor s skupnimi močmi že postavljajo pred Aljaževo kapelico. Ta bo precej večja kot prvotna pred skoraj sto leti. Od triglavskega doma na Kredarici (2515 m pod "očakom" Triglavom, 2863 m) bo oddaljena le nekaj metrov, dolga bo nekaj manj kot 10 metrov, široka 6,50 in visoka 6,40 metra. Sprejela bo lahko 30 ljudi.

Še naslov za vse tiste rojake, planince in alpiniste na tržaškem in Goriškem, ki bi želeli finančno ali gmotno podpreti gradnjo nove Aljaževe kapelice na Kredarici: Župnija Dovje, 64281 Mojstrana, Slovenija, tel. 064/89127.

IVAN VIRNIK

Dragoceno knjigo je natisnila Grafika Soča iz Nove Gorice Monografija Negovana Nemca v velik ponos vsem Primorcem

Náš najhen slovenski narod, ki ima komaj toliko vere vase, da si upa ustvarjati svojo državo, pa je na drugem področju, to je na področju kulture in umetnosti prava veselja. Lahko bi se meril z največjimi državami sveta kot so ZDA, SZ ali Japonska. Na področju umetnosti je ta naš mali slovenski narod prava sila velikanka. Prav tako kot ne morejo tujci ali kdor koli izmed nas, če je dovolj uporen in trmast, razložiti in pokazati lepoto, ki se je rodila prav iz naroda, našega ljudstva, tako zdaj spet stojimo pred velikim presenečenjem in odkritjem; šele sedaj, ko je ta velik sin primorske zemlje odšel in se vrnil v njo.

Kipar Negovan Nemec, premnogo zgodaj preminuli umetnik iz Bilj, se nam sedaj v monografiji, ki so jo izdelali Znanstveni inštitut Filozofske fakultete v Ljubljani, Galerija Nemec iz Bilj in Goriški muzej, odkriva v vsej svoji veličini, ki jo more dojeti le tenkočuten, subtilen in doživljaj poln poznavalec dela in življenja ter tudi vseh brezmejnih duhovnih pokrajin tega velikega mojstra oblike. Nelida Silič Nemec zna potovati v svet tega velikega umetnika in nam iz tega sveta kaže in tolmači v lepi, jasni in zgovorni govorici njegovo širino in veličino izpovedi. Ob tem nam postaja govorica oblik razumljiva, jasna in polna globoke izpovedi. Postaja nam jasna in priljubljena v vsej, morda na prvi pogled zapleteni, v podajanju Nelide Nemec pa povsem razumljivi, jasni in kristalno čisti izpovedi doživljanja.

Sedaj razumemo titansko moč kamenite izpovedi, ko umetnik žal ni več med nami, da bi mu mogli seči v roko in mu izraziti navdušenje nad njegovim delom in da bi mu mogli pokazati vse naše veliko občudovanje, ki ga žal šele sedaj moremo doživeti v polni širini, ko nam Nelida posreduje pot v njegov umetniški svet.

Knjiga je na umetniškem področju pravi dragulj in lahko se počutimo srečne, da ima-

mo tako velike moze, ki bogatijo našo narodno kulturno zakladnico. Narod, ki rodi take sinove, ne bo mikdar umrl. Knjigo priporočamo lahko vsem kulturnim poznavalcem naše domovine, še posebej pa umetnosti in prav posebej rodoljubom naše primorske dežele. Monografija Negovana Nemca ne bi smela manjkati na nobeni knjižni polici.

Monografija o Negovanu Nemcu v velikosti 24 x 30 cm, obsega 248 strani, od tega 108 barvnih. Fotografije Nemčevih umetnin (kipar se je posluževal različnih materialov od lesa in kovine, najljubši pa mu je bil kamen) so prispevali Egon Kaše, Milan Pajk in Bogu Rusjan. Knjigo je oblikoval Milenko Lilič, tehnično pa jo je uredil Dane Peter. Tiskala jo je grafika Soča iz Nove Gorice. Knjiga ima izredno lep ovitek, kar ji daje še plemenitejši videz.

Po predgovoru je dr. Nace Šumi v monografiji napisal strokovno oceno o Negovanu Nemcu, osrednji osebnosti njegove generacije na Slovenskem in njemu najvidnejših ustvarjalcev slovenskega modernega kiparstva. Sledi življenjepis pestrega in dinamičnega kiparja, ki je zapustil izjemno dragoceno zbirko in številne javne spomenike. Nelida Silič Nemec, življenjska sopotnica in umetnostna zgodovinarica, nam na skoraj 70 straneh predstavlja Negovana Nemca kot človeka in umetnika, kiparja, od prvega srečanja s petnajstletnim fantom, ki je v njenih očeh postal že pravi umetnik, preko razgibanega življenja visokega, črnookega, prijaznega in šarmantnega umetnika do bolečin ob izgubi moža, očeta in umetnika...

Za opombami sledijo še bibliografija, skupinske in samostojne razstave ter nagrade, ki jih je umetnik prejel za svoje plemenito ustvarjanje, in simpoziji, na katerih je sodeloval. Monografija se zaključuje s katalogom kiparskih del, ki obsega 324 del, in portretom negovana Nemca.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

V sodelovanju s slovenskimi denarnimi zavodi v Italiji in tremi deželnimi bankami se nadaljuje akcija POMOČ SLOVENIJI '91. Sredstva bodo po sklepu solidarnostnega odbora namenjena ublažitvi posledic vojne v Sloveniji. Tekoči računi pri slovenskih denarnih zavodih:

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA (Sedež Trst, Agencija Domjo, Agencija Rojan) — 01.6560/54

HRANILNICA IN POSOJILNICA OPČINE — 9626

HRANILNICA IN POSOJILNICA NABREŽINA (Sedež Nabrežina, Filiala Sestlan) — 65283-1

KMEČKA BANKA GORICA (Sedež Gorica, Filiala Krmin) — 61001

HRANILNICA IN POSOJILNICA DOBERDOB — 1720

HRANILNICA IN POSOJILNICA SOVODNJE — 23/7

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA - Filiala Cedad — 02.200/89

Dodatne številke tekočih računov:

CASSA DI RISPARMIO DI TRIESTE — 42568/5

CASSA DI RISPARMIO DI GORIZIA — 13160/1

BANCA POPOLARE UDINESE — 6986

Sedež solidarnostnega odbora Slovencev v Italiji odgovarja na telefonsko številko SKGZ: 368094; fax 368158.

Včeraj nova skupščina delavcev tovarne V kratkem zamenjava v lastništvu IRET

Včeraj je bila v tovarni IRET skupščina delavcev, ki so v vedno hujšem položaju. Zaposleni delavci (sedaj jih je 48) namreč že štiri mesece ne prejemajo plače, ostali, ki niso več na delu, pa še ne prejemajo dopolnilne blagajne. Dejstvo je, da Medministrski odbor CIPI tudi tokrat še ni sprejel prošnje za dopolnilno blagajno, (prošnja je menda preveč časa ležala v pristojnih deželnihi uradih) in bo o njej razpravljali komaj septembra, kar pomeni, da delavci, ki niso v produkciji, do takrat ne bodo prejeli nobenih dohodkov.

včerajšnje skupščine so se udeležili tudi senator Stojan Spetič, deželni svetovalec DSL Miloš Budin ter deželni svetovalec PSI Dario Tersar in član pokrajinskega vodstva omenjene stranke Ladi Minin. Vsi so se obvezali, da se

bodo zavzeli za rešitev dokaj zapletenega problema tovarne IRET in za to, da bi CIPI sprejel dopolnilno blagajno.

Vsekakor je problem tovarne kompleksen tudi zaradi vprašanja lastništva in vodstvenih struktur. Sindikati se trudijo, da bi prišlo do novega lastništva in da bi IRET prevzela delniška družba iz Milana. Omenjena družba je na seji, ki je bila prejšnji teden, že imenovala svoj upravni svet, vendar bo le ta zamrznjen, dokler ne bo sedanji poverjeni upravitelj tovarne Romano Montanari dal svoje privoljenje za prodajo. Montanari naj bi prišel v Trst v ponedeljek in podpisal prodajno pogodbo, s katero bi tovarna IRET dobila novega lastnika.

Na sliki (foto Magajna) včerajšnja skupščina v Iretu.

Deželni zakon za slovenske kulturne dejavnosti po ocenah ZSKD Ob obvezi za uradno priznanje Zveze nujno vrednotenje ljubiteljske kulture

Po odobritvi deželnega izvršilnega odloka za 14. člen državnega zakona o obmejnih območjih so se v teh dneh pojavile ocene s strani raznih ustanov oziroma njih predstavnikov. Zakon, ki predvideva triletno denarno podporo kulturnim dejavnostim slovenske narodnostne manjšine v Italiji, bo dejansko rešil hudo krizno stanje nekaterih osrednjih zamejskih ustanov. Ob tem pozitivnem gledanju se pa nujno vrstijo tudi nekateri pomisleki, ki jih morda narekuje bolj poglobljena analiza odobrenega zakonskega besedila. Pojavljajo se tudi zaskrbljenosti, predvsem med tistimi dejavniki naše narodnostne stvarnosti, ki v njem niso izrecno omenjene (in morda prav zato niti upoštevane). Ob resnično pomembnem dosežku, da je bila po predlogih krovnih slovenskih organizacij tudi na deželni ravni sprejeta prednostna lestvica za porazdelitev prispevka, ostaja nekoliko v senci tisti del naše manjšine, ki je vpel v t. i. organizirano kulturno ljubitelstvo.

O deželnem zakonu je izrazilo svoje mnenje tudi vodstvo Zveze slovenskih kulturnih društev. Kot že omenjeno je splošna ocena pozitivna, ob upoštevanju pa, da kljub vsemu še vedno ostajajo odprta nekatera vprašanja. Ne nazadnje se med le-ta uvršča že daljša zahteva (oz. zaproseno) uradno priznanje ZSKD kot ustanove vsedeželnega pomena. Na osnovi 19. člena deželnega zakona št. 68/81 o kulturnih dejavnostih je bila prošnja z razčlenjeno utemeljitvijo za priznanje ZSKD letos vložena že tretjič. Po večletnem

zatišju je letos prvič prišlo do nadaljnjih stikov med Deželo in omenjeno organizacijo. Pred tednom dni, ob razpravi v deželnem svetu, je bil v tej smeri storjen korak naprej. Glavna zasluga gre svetovalcem Budinu in Bratini (DSL), Wehrenfennigu (Zelena lista) in Tersarju (PSI), ki so s podpisom posebne resolucije zahtevali od Dežele, da formalno (in že s tem letom) prizna vsedeželni značaj in pomen te kulturne ustanove. Sprejeta resolucija tako obvezuje deželno vladno, predsednik Bilasutti pa je v odgovor izrazil svojo razpoložljivost, da pospeši postopek uradnega priznanja, če legalno obstajajo vsi pogoji.

Ob dobri lastnosti tega deželnega zakona, ki rešuje dramatične situacije nekaterih ustanov, so po mnenju vodstva ZSKD tudi manj dobre lastnosti. Predsednik Ace Mermolja je med drugim opozoril na odprto vprašanje glede denarnih podpor številnim kulturnim društvom, pevskim zborom, godbam in raznim skupinam, ki so doslej dobivali podporo od krajevnih ustanov na osnovi raznih zakonov. Če bi nova zakonska določila pomenila »nadomestilo« teh dosedanjih možnosti, bi bila nevarnost, da bi slovenska ljubiteljska kulturna stvarnost izgubila svoj glas v nekaterih krajevnih upravah, ki si ga je do sedaj priborila. Zmanjkala bi lahko tudi nadvse važna priložnost (kot je vloga predstavnika v raznih posvetovalnih komisijah za razdeljevanje sredstev), ki ji lahko zagotavlja prisotnost v javnih upravah in zato tudi glas v večinski stvarnosti.

Glede na predvidevanja, da bo ta zakon stopil v veljavo že sredi septembra, pa čaka prav ZSKD ogromno delo: deželni zakon - kljub temu, da se v bistvu zgleduje po prejšnjih zakonih za kulturno in rekreacijsko dejavnost - uvrja nekatere »nove« kriterije. Prošnje pa bo treba po objavi v uradnem deželnem vestniku predstaviti v roku 30 dni. Zato bo še dodatna skrb ZSKD, da olajša birokratske postopke številnim društvom (le-teh je okrog 60), ki lahko na tej osnovi zaprosijo za denarni prispevek. To pomeni še dodatno izjemno delo v pogojih, ki komaj zadostujejo osnovnim zahtevam ustanove z več kot štiri tisočimi članskimi izkaznicami. Ob načelni pozitivnosti deželnega zakona, ki namensko podpira določene ustanove (in se tako vsaj deloma izogiba razprševanju denarnih sredstev), pa besedilo posebej še ne vrednoti kulturne dejavnosti na pristočni osnovi: tistega kulturnega ljubiteljstva torej, ki je ob množičnosti tudi nadvse razčlenjeno in heterogeno.

Po oceni vodstva ZSKD bo nadvse pomembna tudi izbira predstavnikov v komisiji, ki bo na osnovi zakona izražala svoja mnenja o porazdelitvi denarnih sredstev. Samo strokovna pripravljenost teh predstavnikov bo namreč res jamstvo za našo kulturno dejavnost, da bo lahko v pravi meri prišla do izraza, ob seveda (nujni) vzpostavitvi stalne informacijske vezi med izbranimi predstavniki in posameznimi ustanovami.

DAMIANA OTA

Odlok so sprejeli na zadnji seji pokrajinskega sveta Ustanovili bodo Agencijo mladih

Na svoji zadnji seji je tržaški pokrajinski svet izglasoval pomemben sklep o ustanovitvi Agencije mladih, ki je bila tudi med strateškimi programskimi izbirami pri sestavi sedanjega odbora. Prav izbruh krize, ki je na isti seji močno zamajala omenjeno koalicijo, pa je odvrnil pozornost medijev in javnosti od pomembnega sklepa. Treba je zapisati, da je tudi pred sprejetjem odloka o ustanovitvi agencije nastala polemika, ki je niso izvajali samo predstavniki opozicije, ampak tudi nekateri člani večine. Tudi to zgovorno priča o krizi, ki pretresa tržaške politične kroge, čeprav je sprejet sklep po svoji vsebini pomemben.

Zamisel o ustanovitvi Agencije mladih je nastala že za časa prejšnje mandatne dobe. Pokrajina Trst naj bi po takratnih hotenjih izdelala prvi načrt v Italiji, ki bi pomenil organsko reševanje mladinske problematike in ki bi bil odgovor na njihove številne specifične potrebe. Pred volitvami je tedanji odbor, ki je bil na čelu Manfredi Poillucci sklical v Trstu vsedrjavni posvet, na katerega so prišli znani strokovnjaki in tudi nekateri ministri. Agencija mladih naj bi tako postala informativni center, ki bi nakazoval mladim možnost za zaposlitev, skrbel za kulturne in prostoračasne dejavnosti ter za vrsto perečih problemov, ki so značilni za svet mladih. Pokroviteljstvo nad Agencijo je prevzelo Italijansko združenje pokrajin, ki je želelo v Trstu uresničiti poskusni načrt in ga potem razširiti po vsej Italiji.

Prvi korak pri uresnitvi načrta je bila študija prof. Romana Solbiatija iz Milana, ki je dokaj podrobno razčlenil mladinsko tržaško problematiko. Solbiati je dal velik pomen dejstvu, da je Trst večjezično mesto, kjer deluje več kultur in kjer vplivajo tudi živi mednarodni stiki. Tako je v načrtu izrecno zapisano, da bi v Agenciji bila od petih uslužbencev dva, ki bi znala slovenščino. Sedanja pokrajinska uprava si je, kot smo zapisali, že ob nastanku zadala nalogo, da uresniči načrt, dejansko pa je z njim odlašala tri

leta in se pri tem sklicevala na pomanjkanje sredstev. Ustanovili pa so tretjo permanentno komisijo, ki ima kot nalogo skrb za vprašanja mladih. Pozneje je Sklad za Trst prispeval vsoto, ki je bila potrebna za pričetek del za ustanovitev Agencije. Najprej je tržaška pokrajinska uprava hotela poveriti načrt za realizacijo Agencije družbi Pragma, ki je specializirana na tem področju in dela za Italijansko združenje pokrajin. Potem pa se je uprava premislila in sklenila, da poveri načrt tržaškemu podjetju Sofi. Pri tem pa je nastala polemika, saj so mnogi svetovalci, tako opozicije kot tudi nekateri predstavniki večine, osporavali tej odločitvi, češ da družba Sofi nima izkušenj na tako specifičnem področju. O tem odloku je pokrajinski svet razpravljal pred nekaj več kot tremi tedni in predlog odbora ni prodr. Polemike pa je zbudila tudi odločitev, da naj bi o vsej tej problematiki razpravljala druga komisija, ki se ukvarja specifično s kulturo in prostim časom. Mnogi so tej odločitvi upravičeno nasprotovali, saj je pokrajinska uprava izrecno ustanovila tretjo komisijo, ki bi morala skrbeti za mladinska vprašanja. Vse odločitve so morali torej preložiti, saj jih pokrajinski svet ni sprejel.

Do nove razprave je prišlo prav prejšnji teden in tokrat je bil odlok o ustanovitvi Agencije mladih sprejet. Svet je sprejel tudi sedem popravkov, od katerih je enega dal svetovalec zelenih Capuzzo, šest pa so jih predstavili svetovalci DSL. Uresničitev načrta so poverili družbi Sofi, poskrbeli pa so tudi za to, da bodo pri delih in upravljanju Agencije prisotni predstavniki Pokrajine. Agencija mladih bo tako sodelovala s tretjo komisijo in tudi s Forumom mladinskih organizacij, ki pa ga morajo šele ustanoviti. Vsekakor bi morala biti Agencija pomembna stvarnost, ki bo povezovala mlade in izpostavljala njihove specifične probleme, skratka, mladi bi morali biti manj sami, predvsem tisti, ki najbolj potrebujejo jasne referenčne točke.

Predstavnika SKGZ pri predsedniku Pokrajine

Predsednik tržaške pokrajinske uprave Dario Crozzoli je v torek sprejel predstavnike Slovenske kulturne gospodarske zveze, predsednika Klavdija Palčiča in Sudama Kapiča.

Med razgovorom - kot beremo v skupnem poročilu s srečanja - je bilo poudarjeno, da predstavlja pred dnevi izglasovan deželni zakon s posegi v podporo kulturnim dejavnostim slovenske manjšine pomemben korak, čeprav ne more in ne sme nadomestiti pričakovanega zaščitnega zakona.

Predsednik Crozzoli je posebej naglasil potrebo, da bi bila sredstva iz zakona namenjena razvoju in uresnitvi takih pobud, ki bi znale interpretirati nove momente na tem predelu Evrope in da ne bi prišlo do zapiranja manjšine v svoje lastne okvire.

Predstavnika SKGZ sta orisala pomen sprejetega zakona za nekatere ustanove in poudarila, da njihovo delovanje ni usmerjeno le v korist slovenske manjšine, temveč da opravljajo dragoceno in sodobno kulturno poslanstvo v interesu celotne deželne stvarnosti. Zavzela sta se tudi za ohranitev vloge pokrajinskih uprav, ki imajo pomembne pristojnosti na področju kulture. Obstaja namreč nevarnost, da bi prišlo do restriktivnih interpretacij, češ da sprejeti normativ nadomešča dosedanje posege javnih ustanov v korist sloven-

ske kulture. To bi bilo nedopustno in povsem proti duhu zakonskega ukrepa.

Med obiskom je tekla beseda tudi o Primorskem dnevniku in njegovem zelo težkem položaju. Crozzoli, ki je že pred časom posredoval pri odgovornih osebah v Rimu, je izrazil prepričanje, da mora država odločneje podpreti izdajanje dnevnika, kakor je prišlo do izraza z zakonskim ukrepom o založništvu, s katerim je parlament odobril podporo tudi za Primorski dnevnik.

Brezigar (SSk) o krizni situaciji tržaške politike

Politični položaj v Trstu je izredno zaskrbljujoč, je komentiral zadnje dogodke na upravno-političnem področju in še posebno v pokrajinskem svetu deželni svetovalec Slovenske skupnosti Bojan Brezigar v tiskovni noti. Brezigar je poudaril, da upravne večine enostavno ni več in da bi moralo stranke to dejstvo že zdavnaj vzeti na znanje, ne pa se delati, kot da tega ne vidijo. To pa se dogaja prav v trenutku, ko bi Trst in Pokrajina zaradi hude gospodarske krize po dramatičnih dogodkih v Sloveniji in Hrvaški potrebovala kompaktne večine in stabilne uprave.

V ta okvir, dodaja predstavnik SSK, se uvrščajo tudi znani dogodki v pokrajinskem svetu (o katerih je naš dnevnik izčrpno poročal), ki zaradi razpada večine ni bil ponovno izvoljen edini slovenski predstavnik v upravnem svetu trpredstavnika Casse di Risparmio. Največjaška Casse di Risparmio. Največji tržaški denarni zavod se tako najde brez slovenskega predstavnika, ki bi ji bil koristen in potreben v trenutku, ko Cassa di Risparmio namerava širiti svoj delokrog tudi na Slovenijo z ustvarjanjem mešanih družb in odpiranjem lastnih okenc, zaključuje svojo kritično izjavo Bojan Brezigar.

Jutri zjutraj nova protestna manifestacija društva Edinost

DPD Edinost bo priredilo jutri zjutraj na Trgu Unità od 11.30 do 12.30 dvajseto redno mesečno protestno zborovanje. Protest bo naperjen, kot beremo v tiskovni noti, proti zamudi pri odobritvi ustreznih predpisov za zaščito slovenske manjšine in proti poskusu vlade, da z navadnim zakonom omeji pravico do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi, kakršna že sedaj izhaja iz neposredne normative operativnosti člena 6 italijanske ustave. O zaščiti slovenske manjšine v občinskih in pokrajinskih statutih bo na manifestaciji govoril Samo Pahor.

Društvo Edinost opozarja tudi vse avtomobiliste, ki jim zapade rok za plačilo davka na avtomobil v mesecu avgustu, da je mogoče plačati ta davek s slovensko izpolnjeno položnico na tržaški glavni pošti na Trgu Vittorio veneto pri okencu števil. 13.

Naši proizvodi trajajo dalj časa

NAJPRIMERNEJŠI
ČAS PO
NAJUGODNEJŠIH
CENAH ZA
NABAVO
TEKOČEGA
GORIVA

- PLINSKO OLJE ZA OGREVANJE
- MAZIVNA OLJA ZA VSE VRSTE MOTORJEV
- Prodaja na debelo in na drobno

TRST - Domjo 145 - Tel. 817395 - 824400

Med predvidenimi ukrepi tudi odlog plačevanja socialnih prispevkov za delodajalce

Vlada odobrila zakonska osnutka o izrednih ukrepih za Trst in Gorico in za financiranje Centra za fiziko

Politični, gospodarski in znanstveni Trst je včeraj olajšano zadihal. Rimska vlada je namreč včeraj dopoldne sprejela dvoje pomembnih ukrepov za naše kraje. Odobrila je zakonski osnutek, ki predvideva vrsto ukrepov v prid tržaške in goriške pokrajine, poleg tega pa je odobrila tudi zakonski osnutek o financiranju miramarskega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko.

Vest, da je vlada odobrila zakonski osnutek v prid tržaške in goriške pokrajine, je objavil podtajnik pri predsedstvu vlade Nino Cristofori. Omeniti velja, da je vlada ta osnutek odobrila kljub temu, da te točke sploh ni bilo na dnevnem redu. Očitno je bil odločilnega pomena obisk, ki ga je tržaško-goriška delegacija z županoma Richettijem in Scaranom na čelu opravila pri Cristoforiju v sredo. Glede vsebine ukrepa je Cristofori povedal, da odobreni zakonski osnutek med drugim predvideva odlog plačanja pokojninskih in skrbstvenih prispevkov za delodajalce do 31. decembra 1991. Ukrep je po njegovih besedah potreben zaradi hudih posledic, ki jih povzroča jugoslovanska kriza v tržaškem in goriškem gospodarstvu. Na osnovi sporočila, ki ga je objavila tiskovna agencija AGI, naj pojasnimo, da bi odlog veljal za obdobje 6 mesecev od vključno meseca julija dalje in da bi plačilo delodajalci potem opravili po 1. januarju 1992 v dvanajstih obrokih in brez obresti.

Preidimo zdaj k zakonskemu osnutku, ki ga je ministrski svet včeraj odobril v korist miramarskega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko. Osnutek predvideva dodelitev Centru 160 milijard lir v obdobju osmih letih, se pravi po 20 milijard lir vsako leto do vključno leta 1988. Kot je povedal tržaški poslanec Sergio Coloni, ki zadevi sledi od blizu od vsega začetka, je zakonsko besedilo pravzaprav plod dogovora italijanske vlade z mednarodnimi organizacijami, pod katere spada miramarski Center za fiziko, zlasti z Mednarodno agencijo za atomsko energijo (AIEA) in z Organizacijo združenih narodov za prosveto, znanost in kulturo (UNESCO). Zakonski osnutek naj bi v parlamentu odobrili in torej spremenili v zakon še v tem letu. Center za fiziko bi na tak način imel zagotovljene dohodke za obdobje osmih let, kar bi mu omogočilo primerno načrtovanje lastne dejavnosti. Doslej je italijanska vlada že izdatno finančno podpirala to najpomembnejšo tržaško znanstveno ustanovo, vendar so njeni prispevki bili »prostovoljni« in sprejemala jih je iz leta v leto, kar je za Center pomenilo stalno finančno negotovost.

Poslanec Coloni je izrazil zadovoljstvo, da je vlada sprejela naznani ukrep za miramarski Center, pa tudi priznanje zlasti predsedniku vlade Andreottiju in zunanjemu ministru De Michelisu, ki sta pokazala posebno občutljivost za probleme te znanstvene ustanove. Demokršanski parlamentarec je v noti za tisk z zadovoljstvom ugotovil, da je vlada na včerajšnji seji odobrila tudi zakonski osnutek s posebnimi ukrepi v korist tržaške in goriške pokrajine.

Zadovoljstvo predstavnikov tržaškega političnega in gospodarskega življenja

Ukrepe rimske vlade v podporo tržaškega in goriškega gospodarstva ter v korist miramarskega Mednarodnega centra za teoretsko fiziko so že včeraj takoj po njihovem sprejetju komentirali nekateri predstavniki tukajšnjega političnega in gospodarskega življenja. Vse komentirje seveda preveva zadovoljstvo, čeprav v ozadju ostaja zaskrbljenost zaradi težkih razmer, v katerih so se ob zadnjih dramatičnih dogodkih v Sloveniji in Hrvaški znašli zlasti trgovina, obrtništvo in nekatere druge tukajšnje gospodarske dejavnosti.

Tržaški župan **FRANCO RICCHETTI** je v tiskovnem sporočilu med drugim poudaril, da je italijanska vlada ob posredovanju podtajnika pri njenem predsedstvu Cristoforija ob tej priložnosti pokazala posebno občutljivost za probleme Trsta in da je sprejela ukrepe, ki po eni strani skušajo blažiti, če že ne reševati, težko trenutno gospodarsko situacijo obmejnega področja, po drugi strani pa podpirajo nekatere strukture, ki so strateškega pomena za razvoj Trsta, kot je miramarski Mednarodni center za teoretsko fiziko. Richetti se je za to občutljivost nemudoma pisno zahvalil predsedniku vlade Andre-

ottiju, podtajniku Cristoforiju in pristojnima ministroma Mariniju in De Michelisu.

Ravnatelj Slovenskega deželnega gospodarskega združenja **VOJKO KOCJANČIČ** nam je takole povedal: »SDGZ sprejema z velikim zadovoljstvom vest, da je ministrski svet odobril zakonski osnutek glede ukrepov, s katerimi naj bi omilili učinke krize v jugoslovanskih republikah na gospodarstvo v tržaški in goriški pokrajini. Zaradi strmega padca poslov pesti namreč številna podjetja hudo pomanjkanje likvidnosti, ki bi lahko v razmeroma kratkem času privedlo do dramatičnih posledic tudi kar se tiče delovnih mest. Zakonski osnutek, ki med drugim predvideva odlog plačevanja prispevkov za socialno in zdravstveno skrbstvo za delodajalce do 31. decembra 1991, torej ustreza pričakovanjem in dejanskim potrebam naših podjetij. Gre za prvi konkretni korak v smeri reševanja problema nelikvidnosti, ki pa bo posledice krize le ublažil, ne pa seveda rešil. Prav zato je pričakovati, da bo vlada osvojila tudi druge predloge krajevnih organizacij in ustanov, med katerimi je seveda tudi SDGZ, zlasti tiste, ki predvideva-

jo temeljitejšo posego zavarovalnice SACE za krajevna izvozna podjetja ter posego v korist avtoprevoznikov.

Predsednik Tržaške trgovinske zbornice **GIORGIO TOMBESI** je včerajšnje vladne sklepe označil kot »prvi odgovor na zahteve, ki jih je Zbornica posredovala vladi na osnovi posvetovanja s tržaškimi gospodarskimi dejavniki«. Tombesi je v tiskovnem sporočilu podčrtal, da je vlada ob tej priložnosti pokazala občutljivost za probleme Trsta, ki so dejansko veliki, saj je zaostritev jugoslovanske krize spravila na kolena dobršen del tukajšnjega gospodarstva, zlasti na področju zunanje trgovine, trgovine na drobno, turizma in gostinstva. Predsednik Zbornice nadalje poudarja, da je pri senzibilizaciji vlade odigrala bistveno vlogo deželna uprava s predsednikom Biasuttijem na čelu, pomemben pa da je bil tudi doprinos tržaških parlamentarcev in krajevnih upraviteljev. Tombesi ocenjuje, da je bila bistvena pomena za uspeh tržaških prizadevanj v Rimu enotnost vseh tržaških komponent, in izraža upanje, da bo dosežena solidarnost obveljala vsakokrat, ko bo šlo za reševanje skupnih problemov Trsta.

S kratko prireditvijo zaključen poletni center za italijanske in slovenske otroke

V Dijaškem domu laboratorij sožitja v znamenju ljubezni do naravnega okolja

Z igro Med dvema ognjema, v kateri so se pomerili starši in njihovi otroci - starši so bili zmagovalci - in sicer kratko, a lepo in veselo športno prireditvijo, se je včeraj popoldne zaključil v dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu letošnji poletni center za otroke slovenske in italijanske narodnosti, ki ga je tokrat prvič organiziralo vodstvo dijaškega doma. Šest poletij prej je potekal omenjeni center v organizaciji ustanove UDI-Estate, ki je združevala vzgojitelje in starše, ki so si želeli za svoje otroke takih skupnih počitnic.

Otroci so se včeraj na lastno željo predstavili staršem s spletom raznih plesov. Najprej so skupno zapeli in zaplesali kolo, na melodijo pesmi Lepa Anka kolo vodi. Temu je sledil grški ljudski ples Sirtaki, za konec pa so se mali protagonisti predstavili še z živahnim twistom.

»Moram reči, da je poletni center potekal zelo v redu,« nam je povedala Erika Košuta Ukmar, ki je bila didaktični vodja tokratnega poletnega centra. »Skupno je pri nas preživelo po čitnice od 24. junija do danes, torej šest tednov, okrog 54 otrok. Nekateri so bili z nami dalj časa, drugi samo

teden ali dva. Vsi so se dobro počutili, radi so se igrali, kopali na našem dvorišču, radi so hodili na izlete. Skupno smo jim pripravili kar šest izletov, na primer k jezeru pri Perčedolu, v Dolino, v zadrugo Dolga krona in v jamo pri Briškikih.«

Starši so bili včerajšnje prireditve zelo veseli, spremljali so dogajanje na odru navdušeno, saj so videli, da so bili tudi otroci dobre volje, ter da so se med seboj zelo dobro razumeli. Približno dve tretjini otrok je bilo italijanske narodnosti. Med seboj pa so se izredno dobro razumeli. Jezik ni bil nobena pregrada. Napravili so vrsto lepih risb in drugih predmetov na temo varstva okolja ter jih opremili tudi z slovenskimi in italijanskimi podnaslovi ali napisi. Na koncu se je Erika Košuta Ukmar v imenu vseh vzgojiteljev zahvalila osebju dijaškega doma, ki je dalo na razpolago prostore in je skrbelo tudi za hrano pa tudi sicer za dobro počutje otrok. »Z mano so center zaključili Tatjana, Iztok, Dunja, Aleksander, Beni, Marija in Paola. Vsi so se z nami dobro počutili in s takšnimi vtisi kot odhajamo iz tega poletnega centra se tudi pripravljamo na prihodnji poletni center, ki naj ponovno družijo slovenske in italijanske otroke v igri, pa tudi v spoznavanju in ocenjevanju naše narave in naših naravnih lepot,« je še zaključila Erika Košuta Ukmar. (nl)

Na sliki (foto Križmančič) otroci med igro na dvorišču Dijaškega doma.

De Felice odhaja v Rim

Tudi v Trstu zamenjava prefekta

Eustachio De Felice

Val premestitev prefektov in drugih pomembnejših funkcionarjev notranjega ministrstva je včeraj zajel tudi našo deželo. že pred dnevi se je polglasno govorilo o »revolucionarnih premikih«, včeraj pa je ministrski svet odobril celo vrsto premestitev, o katerih so se že vnele polemike.

Na novo delovno mesto odhaja tudi dosedanja tržaški prefekt Eustachio De Felice, ki bo odslej opravljal funkcijo generalnega inšpektorja na notranjem ministrstvu. V Trst pa prihaja Sergio Vitiello, ki je bil prefekt v Firencah, Vitiello bo ob funkciji tržaškega prefekta prevzel tudi dolžnosti vladnega komisarja za Furlanijo-Julijsko krajino.

Sergio Vitiello je star 62 let, od leta 1953 je zaposlen na notranjem ministrstvu, za prefekta pa so ga imenovali leta 1980. Tokratna je že njegova sedma premestitev s to funkcijo, ki jo je med drugim opravljal v Bellunu, Vercelliju in Bergamu, od oktobra 1989 pa v Firencah.

† Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš

Giuliano Bossi Božič

Pogreb bo danes, 3. t. m., ob 12. uri iz mrtnišnice glavne bolnišnice v škedenjski cerkev.

Žalostno vest sporočajo mama Nadalina, oče Just, sestra Lilijana, Pino, ter nečaka Franc in Nataša

Trst, 3. avgusta 1991

Giuliano! Vedno boš v našem spominu.

Vinko, Angela, Massimo, Sandra, Rino, Nadja, Lucio, Marco, Matteo in Sergio z družino.

Ob prerani izgubi predagega Giuliana izrekata globoko sožalje družini

teta Celesta in stric Pepi

† V 92. letu starosti je odšla v večnost

Marjeta Kralj vd. Terčon

Pogreb bo danes, 3. t. m., ob 16. uri iz domače hiše v slivensko cerkev.

Žalujoči: sinova Ciril in Vanko, hčere Jelka, Marica, Vera, Vida in Anica, vnuki Marta, David in Magdalena ter ostalo sorodstvo.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Slivno, 3. avgusta 1991

Ob smrti Marjete Kralj vd. Terčon, skrbne matere in zavedne Slovenke, izreka sekcija Slovenske skupnosti Devin-Nabrežina hčerkam in sinovoma ter ostalim sorodnikom najiskrenejše sožalje.

Oktobra v Trstu že tradicionalni festival latinskoameriškega filma

Latinskoameriška kinematografija je v Trstu že stalen gost: oktobra se bo namreč odvijal že 6. festival latinskoameriškega filma. Do odločilnega dogovora je prišlo v sredo na sedežu tržaške pokrajine, ko so se organizatorji dogovorili tudi za datum prireditve, ki bo potekala od 20. do 27. oktobra. Glavni pobudnik filmskega festivala je Združenje za promocijo latinskoameriške kulture v Italiji (APCLAI) v tesnem sodelovanju s tržaško Pokrajino, pri pobudi pa sodelujejo še Občina, Dežela, Turistična ustanova in Trgovinska zbornica, medtem ko sta k njej pristopili še Pristaniška ustanova in Tržaška hranilnica.

V tednu latinskoameriške kinematografije bodo predvajali vrsto filmov iz raznih držav, istočasno pa bodo priredili več srečanj in simpozijev na teme kulturnega in ekonomskega značaja.

Nagrade Casse di Risparmio uspešnim tržaškim dijakom

Tržaški kreditni zavod Cassa di Risparmio je pred leti nagradil, kot to dela vsako leto, skupino dijakov, ki so z dobrim uspehom zaključili nižjo srednjo šolo. Med 250 dijaki je Zavod izbral skupino tridesetih in je nagrado spremenil v štipendijo, ki je znašala milijon lir letno. Štipendijo so prejeli med študijem na višji šoli.

Od izbrane skupine je kar 19 dijakov potrdilo zaupanje Zavoda in opravilo maturitetni izpit z odličnimi ocenami. Tem dijakom bo

Cassa di Risparmio zagotovila še nadaljno podporo, med njimi je tudi dijak znanstvenega liceja "F. Prešeren" Leopold Oblak.

■ V teh dneh se v Braziliji mudi delegacija družbe Finporto in Avtonomne ustanove za tržaško pristanišče, ki sodelujeta pri obširnem projektu, ki naj bi ga uresničili v deželi Paranã. Projekt bo financiralo italijansko zunanje ministrstvo.

V tem koncu tedna po okoliških vaseh Šagre za vse okuse

Poletje je z nastopom avgusta stopilo v najbolj vročo fazo, kar je še posebno zaznavno ne toliko po sopari, ki so jo zadnje plohe nekoliko omilile, kolikor po številu praznikov in šager po okoliških vaseh. Teh je že toliko, da jih je že težko beležiti, ne da bi na kakšno pozabili. Kot priznanje prizadevnim organizatorjem objavljamo danes (sicer z zamudo) slike našega fotoreporterja Maria Magajne z nekaterih praznikov, ki so označevali prejšnji konec tedna, to so šagra KD Primorsko v Mačkoljah (zgoraj), festival Dela in Unità v Zgoniku (na sredi) in športni praznik ŠD Sloga v Bazovici (spodaj), pri čemer pa moramo omeniti vsaj še šagro KD Skala na Padričah in poletni praznik v Podlonjerju. Za ta konec tedna pa je seznam raznih praznikov še bolj zajeten: ljubitelji tovrstnih prireditev (in teh je očitno vedno več) bodo lahko izbirali med praznikom SAZGO v prireditvi KD Rdeča zvezda, Kalamarado TPK Sirena, šagro FC Primorje na Proseku, tradicionalno šagro KD Rapotec v Prebenegu, vrtno veselico SZ Sloga v Bazovici in poletnim praznikom v Podlonjerju, tem pa je treba dodati še praznik krvodajalcev v Nabrežini.

Zadnja pot Ivana Rupla

V četrtek so se na pokopališču na Proseku vaščani, prijatelji, bivši partizani in seveda svojci poslovili od Ivana Rupla, po domače Ninčeta, ki so ga v vasi, pa tudi v okolici, kjer so ga vsi poznali, zaradi njegovega značaja in kot poštenjaka ter zavednega Slovenca in borca za naše in pravice delavskega razreda, vsi cenili in spoštovali. Najbolj je vest o njegovi smrti prizadela bivše partizane, borce proti nacifašističnemu okupatorju, proti kateremu se je pokojni z vso odločnostjo boril v številnih bitkah v sestavi Prekomorske brigade 26. divizije 3. Bakaškega bataljona tja od Splita pa vse do osvoboditve Trsta.

Pokojnik je bil mirnega in dobrega značaja. Z ženo Marijo sta vzgajala sinova Marjana in Adriana v slovenskem duhu, v duhu ljubezni do svojega naroda, v spoštovanju vseh narodov in v boju za mir. Vsa povojna leta je bil pokojnik med drugim aktivni član domačega gospodarskega društva.

Na zadnji poti ga je pospremila dolga povorka vaščanov in prijateljev, moški pevski zbor Vasilij Mirk pa mu je v slovo zapel žalostinko.

Ženi Mariji in sinovoma izreka občuteno sožalje sekcija VZPI-ANPI s Proseka.

gledališča

Gledališče Verdi
Jesenska simfonična sezona 1991
Pri blagajni gledališča Verdi lahko dvignete ali potrdite abonma za reda A in S.
Miramarski park - Luči in zvoki
Nocoj, ob 21.00 in ob 22.15 (v italijansčini) LUČI IN ZVOKI.
Ponovitve si sledijo vsak torek (ob 21.00 v angleščini in ob 22.15 v italijansčini), četrtek (ob 21.00 v nemščini in ob 22.15 v italijansčini) ter ob sobotah (ob 21.00 in ob 22.15 v italijansčini).
»La sera del di di festa«
Jutri, ob 21. uri bosta v Ul. Caboro pri Torcucherni nastopila glasbena skupina GWENCHLAN z irsko in keltsko glasbo ter FRANK CADILLAC z vrsto igrice in čarovnij pod naslovom »L'inventagiochi«.

razstave

V TK galeriji je na ogled skupinska poletna razstava s posebnimi popusti.
Muzej Revoltella - Galerija moderne umetnosti, Ul. Diaz 27, pod pokroviteljstvom Odborništvu za kulturo tržaške občine je odprta razstava z naslovom L'OTTOCENTO RITROVATO. Do 15. t. m. so na ogled restavrirane slike in skulpture, ki so bile shranjene v muzeju. Urnik: vsak dan od 10. do 13 in od 17. do 20. ure (zaprto ob torkih).
Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu bo do 24. t. m. na ogled razstava slikarke CLAUDIE RAZE in GIORGIA BENEDETTIA, ki bo predstavil svoje lesene skulpture. Urnik: 9-13, 16-19, ob praznikih zaprto.

KD RDEČA ZVEZDA odsek SAZGO

1. PRAZNIK SAZGO v ZGONIKU

Danes, 3. avgusta, ob 18. uri — otvoritev, ob 22. uri vlečenje vrvi in od 21. do 1 ure ples z ansamblom Happy Day;

jutri, 4. avgusta, ob 17. uri — otvoritev, turnir v veseli odbojki; od 21. do 24. ure ples z ansamblom Happy Day.

TPK SIRENA prireja danes in jutri običajno

KALAMARADO

na društvenem pomorskem sedežu (barkolanski nasip)

Ob domači kapljici in dobri jedachi bodo poskrbeli za prijetno vzdušje: danes, 3. in jutri, 4. avgusta — ansambel Lords.

VABLJENI!

FC PRIMORJE

ŠAGRA

na Proseku

Igra ansambel POMLAD
3. in 4. avgusta

Danes, 3. t. m., ob 19. uri nastop plesne šole Club DIAMANTE iz Turriaca z orkestrom in plesno prireditvijo z znanima Fulvio in Marisa Settomini, dvakrat predstavnika Italije na svetovnem prvenstvu.

KD J. Rapotec - Prebeneg

vabi na

TRADICIONALNO VAŠKO ŠAGRO

danes in jutri ples z ansamblom L. FURLANA
jutri, ob 1830 koncert PIHALNEGA ORKESTRA BREG
v ponedeljek ples z ansamblom HAPPY DAY

KRVODAJALSKA SEKCIJA
Devin — Nabrežina

priredi danes, 3. in jutri, 4. avgusta
v Nabrežini na športnem igrišču Sokola

»PRAZNIK KRVODAJALCA

Ples z ansamblom »Slim band«
Danes, ob 20.30 nastop kotalarske skupine Fincantieri iz Tržača;
jutri, ob 21.30 nastop tržaškega kantavtorja Lorenza Pilata.

VRTNA VESELICA

s plesom
danes, 3. in jutri, 4. avgusta
na vrtu Gospodarske zadruge

v BAZOVICI

od 18. ure dalje specialitete na žaru, sladice in dobra kaplica.

Za prijetno razpoloženje bo igral ansambel »ZVEZDE«
VABI SZ SLOGA

Čisti izkupiček je namenjen športnemu delovanju društva.

koncerti

GRAD SV. JUSTA
V četrtek, 8. avgusta bo na sporedu rock koncert z naslovom METAL NIGHT. Nastopili bodo ansambli MAD-SWORD iz Trsta, SHABBY TRICK iz Fienca in BLACK ROSE KINGDOM iz Milana.

V evangeličanski cerkvi na Largo Panfili bo nocoj, ob 20.30 koncert TRIA BRENTANO. Na sporedu Beethovne in Brahmsove skladbe.

razne prireditve

ŠD Union organizira »Poletni praznik« v Podlonjerju pri Ljudskem domu; ples in eno—gastronomski kioski vsako soboto in nedeljo do 11. avgusta. Sodelujejo Mara, Neva, Cesare in drugi glasbeniki; razna tekmovanja in družabne igre. V primeru slabega vremena bo prireditev v stavbi.

Danes, jutri in v nedeljo bo šagra v Vrhpoljah. Zabavali vas bodo danes Elio Pisak, jutri ansambel Slovenija in v ponedeljek ansambel Bonton. Za jedačo in pijačo preskrbljeno.

Odbor KD Primorsko - Mačkolje se toplo zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k uspehu letošnje šagre.

kino

ARENA ARISTON (poletni kino) - 21.30 Quei bravi ragazzi, r. Martin Scorsese, i. Robert De Niro.
EXCELSIOR - Zaprto.
EXCELSIOR AZZURRA - Zaprto.
NAZIONALE I - 16.00, 22.15 Reanimator 2, □
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Schegge di follia, i. C. Slater, W. Ryder, □
NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Nikita, r. Luc Besson, i. Anne Parillaud, □
NAZIONALE IV - 15.45, 21.30 Balla coi lupi, r.-i. Kevin Costner.
GRATTACIELO - 17.45, 22.15 Amleto, r. F. Zeffirelli, i. Mel Gibson, Glenn Close.
MIGNON - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.15 Mamma ho perso l'aereo.
EDEN - 15.00, 22.00 L'uccellone, porn., □□
CAPITOL - 17.00, 22.00 Suore in fuga, kom.
LUMIERE - Zaprto.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 Le prestazioni di una signora rispettabile, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 3. avgusta 1991

LIDILJA

Sonce vzhide ob 5.50 in zatone ob 20.32 - Dolžina dneva 14.42 - Luna vzhide ob 23.34 in zatone ob 14.12.

Jutri, NEDELJA, 4. avgusta 1991

JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.51 najvišja -2 cm, ob 7.42 najnižja -16 cm, ob 15.15 najvišja 34 cm, ob 23.31 najnižja -25 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1010,5 mb rahlo raste, veter 5 km na uro jugo-vzhodnik vlaga 68-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Ambra Suran, Gabrijel Milic, Darko Simić.

UMRLI SO: 72-letni Terzo Ales, 74-letna Anna Cernivani, 81-letni Amabile Valentinuz, 73-letni Giovanni Battisti, 80-letni Romano Conciani, 51-letni Vittorio Cruso, 70-letni Nereo Bulang, 84-letna Vera Calligaris, 87-letna Maria Bidoli, 89-letna Giustina Birs.

OKLICI: električar Silvano Sellar in gospodinja Cinzia Caffau, prodajalec Sergio Zaccagna in uradnica Alessandra Vouk, tehnik Massimo Gerin in uradnica Marialuisa Lettieri, mizar Bruno Vegliach in učiteljica Daniela Fozzer, zdravstveni delavec Riccardo de Gironcoli in univerz. študentka Gabriella Vulici, tiskar Roberto Godina in gospodinja Fulvia Luxich, uradnik Saverio Perrelli in uradnica Brunella Ingravalle, uradnik Gabriele Manente in uradnica Sara Viezzoli, uradnik Mauro Marcolin in uradnica Antonella Del Zotto, instalater Sergio Garovez in socialna delavka Lucilla Derin, Franco Azzarelli in Ana Isabel Santos Garcia, Boris Pilleri in Julietta Guadalupe Zamora Toledo, finančni stražnik Andreas Riccardi in čevljarica Giovanna Rocci, televizijski tehnik Paolo Venier in časnikarka Francesca Vigori, železničar Branko Jazbec in učiteljica Tiziana Krizmančič, delavec Marco Franza in gospodinja Monica Battisti, trgovec Claudio Denich in prodajalka Flora Bisnar, bolničar Roberto Bernardini in prodajalka Kristina Milini, smučarski učitelj Furio Cravos in trgovka Antonella Tellini, uradnik Mauro Costantini in študentka Daniela Dibello, železničar Massimo Rudes in gospodinja Sandra Prantil, brigadir Francesco Neri in študentka Grazia Gagliano, kuhar Guido Perissinotto in centralinistka Rita Siena, uradnik Daniele Bissi in uradnica Andreina Baldini, uradnik Pasquale Sergio Scarno in gospodinja Vincenza Nicotra, uradnik Ferruccio But in uradnica Valentina D'Ostualdo, finančni stražnik Claudio Walter Traina in gospodinja Nadia Crippa.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 29. julija do sobote, 3. avgusta 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Trg Libertà 6 (tel. 421125), Škedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 816296).

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Trg Libertà 6, Škedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Istrska ulica 18 (tel. 726265).

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL
NA DOM TEL. 350505

URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

čestitke

Danes bo ugasnil 1. svečko mali MARKO DEBERNARDI. Vse najboljše in da bi bil tudi v naprej priden fantek mu želita nana in nono iz Doline.

Danes, 3. t. m. bo upihnil prvo svečko mali MARKO. Veliko sreče, zdravja in da bi zrastle v pridnega fantka, da bi v ponos mami in očku to mu kličeta nana Laura in nono Stello. Vročilom se pridružujejo teti Ucia, Lučina, strica Nerio in Mario in vsi drugi sorodniki.

Berite

»Novi Matajur«

menjalnica

2. 8. 1991

ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	ITUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1320,10	1260.—	Japonski jen	9,577	844.—
Nemška marka	747,53	736.—	Švicarski frank	857,15	104.—
Francoski frank	219,84	216.—	Avstrijski šiling	106,207	186.—
Holandski florint ...	663,09	652.—	Norveška krona	191,44	200.—
Belgijski frank	36,29	35.—	Švedska krona	206.—	7,50
Funt šterling	2119,90	2170.—	Portugalski eskudo .	8,719	11,40
Irski šterling	1999.—	1970.—	Španska peseta	11,943	960.—
Danska krona	192,98	187.—	Avstralski dolar	1026,30	27.—
Grška dragma	6,803	6,30	Jugoslov. dinar	—	—
Kanadski dolar	1146,80	1080.—	ECU	1535,20	—

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Vojna, mamila in poletje

Poletna dvojna številka revije Otokr in družina je izšla za meseca julij in avgust. Revija je že po občutku zajetnejša, živahna naslovnica pa nam obeta dovolj zanimivo vsebino.

Predvsem trije zapisi obeležujejo čase, ki jih sedaj preživljajo v Sloveniji. Uvodnik je posvečen spominu na svetovnega popotnika in kulturnega delavca Janeza Svetino. Kot je znano, je postal po usodnem naključju ena izmed nedolžnih žrtev vojne v Sloveniji. Druga dva zapisa, izpod peresa Neve Železnik in Marje Stroj, pa sta posvečena strahovom vojne, kakor jih občutijo otroci.

Sicer je v reviji posvečeno precej pozornosti osnovni temi, na katero so uredniki prejeli veliko prispevkov od svojih najmlajših sodelavcev. Pisali so jim, kaj bi bilo »Če bi bil jaz mama (oče)....«. Nekaj otroških prispevkov so objavili v tej številki, nekaj jih še bodo. Glavna urednica pa je iz prejetega izluščila vrsto nasvetov staršem, da bo življenje v družini, že sedaj, med počitnicami, prijetnejše...

Zanimiv je zapis Marje Stroj o terapevtskih skupinah na osnovnih šolah. Gre za dogajanje v zvezi z mladostniki, za neuspehe, neprimerno in nezaželeno vedenje, za droge, za alkohol... V pričanju, da se nekaj takega našemu sinu ali hčerki ne more zgoditi, si starši mnogokrat ne predstavljamo, kako zelo so naši otroci ogroženi.

Za primerjavo je nekaj podatkov iz objavljene članka. Ti sicer veljajo za Slovenijo, kjer je raziskava zajela 800 učencev iz 15 ljubljanskih šol. Od teh občasno uživa alkohol 44 % štirinajstletnikov in 32 % trinajstletnikov; 37 % štirinajstletnikov kadi, prav tako kadi 32 % leto dni mlajših vrstnikov, marihuano uživa 16 % štirinajstletnikov in 7 % trinajstletnikov; LSD pa 2 % štirinajstletnikov.

Strahotni podatki, o katerih bi bilo dobro zamisliti se tudi pri nas. V zvezi s šolo je tudi zapis logopedinje Blažke Jurček Strmšnik, ki nadaljuje z razlago, kako pomagamo prvošolčku pri branju in pisanju. Nadaljuje se tudi zapis *O otroku in glasbi* avtorice Sonje Ferme.

Revija se sicer letnemu času primerno posveča počitniškim temam: o branju na počitnicah, o plavanju najmanjših, o tem, kakšni očetje so ali kakšne matere v obliki testa, ki ga mora bralec izpolniti v zabavo in pouk. Kot vedno so otroci deležni bogate in pisane vsebine rubrike *Pozdravljeni otroci*. Tokrat je še pestrejša in odeta v počitniške barve.

Mi in prvorojenec

Ko se rodi v družini drugi otrok, se prvi naenkrat znajde na stopnji »ta večjega«. Sprememba pa pomeni za prvega otroka zaživetí popolnoma novo in včasih zelo težko vlogo.

Da bi prvorojencu olajšali razumevanje in sprejemanje novorojenčka, je zelo pomembno, da ga njegovim letom primerno in že od vsega začetka obvestimo in poučimo, kaj se bo v družini zgodilo in spremenilo. Že zelo majhni otroci so namreč zelo sprejemljivi in občutljivi na spremembe, ki jih prinaša nova materina nosečnost. Zato je - neglede na to, koliko je star prvi otrok - zanj zelo pomembna zgodnja informacija. Zanimalo ga bo, kje je novi otrok, ogledoval si bo lastne slike, ko je bil še sam dojenček, moral pa bo tudi izvedeti pravočasno, da mame nekaj dni ne bo doma.

Navadno vse otroke, ko postanejo novopečeni veliki bratje, zelo zanimajo opravila v zvezi z novorojenčkom. Nekateri jih nato ponavljajo na svojih lutkah. Te velikokrat uporabljajo tudi za to, da se nad njimi znašajo, jih grizejo ali pretepajo...

Seveda ima tudi to svoj osnovni vzrok. Navadno »podejujejo« novorojenčki obleke svojih starejših bratov, podejujejo njihove otroške vozičke, posteljico in še kaj. Starejši brat pa se počasi počuti kakor, da bi ga oropali...

Verjetno bi bilo dobro, ko bi prišlo do kompromisa. Včasih je učinkovito, če lahko starejši brat sam odloča, kaj bo svojega dal mlajšemu, katero obleko mu bo daroval.

Rojstvo novega otroka pomeni hkrati za prvorojenca, da mora postati samostojnejši. Mama z dojenčkom v naročju res ne more hitro zavezati čevlja in podobno. Vendar naj bi bile vse te spremembe tako prikazane, da bi vsaj v začetku starejši otrok ne občutil, kako »mora« sedaj vse sam storiti.

Že sam občutek, da se je predvsem mamina pozornost preselila na novorojenčka, je lahko negativen za starejšega otroka, predvsem v primeru, da se novemu otroku posveča izključno samo mati. Zato je zaželeno, da se z novorojenčkom ukvarjo tudi druge odrasle osebe - to starejšemu otroku pomaga, da lažje preživi in premosti »šok« ob novem rojstvu v družini.

Z Antigono poklon žrtvam atentata

BOLOGNA — Bologna in njeni prebivalci so se v četrtek zvečer ob 11. obletnici poklonili žrtvam bombnega atentata na železniški postaji: 2. avgusta 1980 je izgubilo življenje 85 oseb, 200 je bilo ranjenih, nihče ni bil ne obsojen ne kaznovan, ker krivcev niso nikoli odkrili. Bolonjčani so se spomnili žrtev s svojevrstno gledališko predstavo, ki jo je organiziral solidarnosti odbor in ki nosi naslov *Mestna Antigona* ali o nepokopanem bratovem truplu.

Antigono so v Sofoklejevi tragediji obsodili na smrt, ker ni sprejela državnega sklepa in je proti predpisom pokopala bratovo truplo. Zamisel za to novo, bolonjsko Antigono se je rodila lani, načrt pa je izdelal Valerio Festi, ki ga je tudi uresničil v treh slikah in dvanajstih postajah ob režiji *Marca Balianija*. Tekste so pripravili Franco Fortini, Gianni d'Elia in Franco Loi, režiserju so pomagali Maya Cornacchia, Maria Maglietta in Giuseppe Scaramella.

V prvi sliki Tožba za nepokopano bratovo truplo se je odvijala istočasno na desetih trgih: isti scenarij torej za deset *Antigon* in igralce, ki so posebljali »mrtve potnike«. Na desetih trgih in na Trgu Maggiore, kjer je potem potekala druga slika, se je zbralo na tisoče oseb, ki so se skupaj podale na železniško postajo ob petju neapeljske uspavanke skupaj s stotimi igralci.

Ob koncu prve slike so gledalci porabli zidake, da bi z njimi simbolično pokopali mrtve in zgradili novo civilizacijo, ki bi se lahko upirala krivcem vseh pokolov in tragedij po vsem svetu. Zidake so odložili pri postaji. Če je bila prva slika posvečena tožbi, sta bili druga ogorčenju in tretja spominu. Žrtve so bile večkrat imenovane, njihova imena so celo projecirali na pročelje postaje.

Predstava je trajala od 22. ure do enih in je izrazila voljo, da se spomin na tragedijo ohrani kot opomin.

poletne prireditve

PASSARIANO

Vila Manin

V nedeljeo, 4. 8., ob 17. uri: v okviru Glasbenih srečanj nastopa Trobilni kvartet Gabrielli.

V petek, 9. 8., ob 21. uri: koncert Komornega orkestra moskovskih filharmonikov, solist-violinist Ino Mirković (Pugnani, Bahc, Famin, Pleyel, Heiberger, Kreisler, Lehar, Rahmaninov, Hačaturjan).

VIDEM

Vrt Morpurgo

Nocoj, 3. 8., ob 21.30: gledališka predstava *Movimenti segreti nel volo dell'airone*, l. Claudio De Maglio.

V sredo, 7. 8., ob 21.30: Mozartova glasba z orkestrom v sestavi Renato Duca in Ave Stella - oboa, Piero Rivcobello in Sauro Berti - klarinet, Francesco di Bernardo in Mauro Macorigh - rog, Nunzio Bologna in Daniele Muleri - fagot.

V ponedeljek, 12. 8., ob 21.30: gledališka predstava *Terzo tempo*, r. Massimo Somaglino s skupino Micralgido.

Vrt del Torso

V ponedeljek, 5. 8., ob 21.30: predstava z Nolo Rae (London Mime Theatre).

V četrtek, 8. 8., ob 21.30: Clown facci ridere, s skupino Caruso e Procopio.

V soboto, 10. 8., ob 21.30: predstava *Il combattimento di Tancredi e Clorinda* s skupino Les Plasticiens Volants.

V soboto, 17. 8., ob 21.30: Accordion - gledališko-plesno-pantomimična predstava s skupino Movers.

Grad

V četrtek, 8. 8., ob 21.30: koncert Mie Martini

V nedeljo, 25. 8., ob 21.30: gala predstava Komik, s skupino Banda Osiris in igralci Claudiom Bisiom, Lello Costa, Paolom Rossijem, Davidom Riondinom in Danielejem Trambustijem.

MOGGIO UDINESE

Nocoj, 3. 8., ob 20.30: v okviru Grajskim koncertov nastopa skupina Quartetto Academica v sestavi Mariana Sirbu in Ruxandra Colan - violini, Jamez Creitz - viola, Mihai Dancila - violončelo (Haydn).

JESOLO

Aqualandia

V ponedeljek, 5. 8., ob 21. uri: koncert skupine I Nomadi.

V torek, 6. 8., ob 21. uri: koncert Umberta Tozzija.

V soboto, 10. 8., ob 21. uri: nastopa skupina Litfiba.

LIGNANO

Arena Alpe Adria

V četrtek, 8. 8., ob 21. uri: nastopa skupina Simple Minds.

MAIANO

V nedelje, 11. 8., ob 21. uri: nastopa skupina Litfiba.

CERVIGNANO

Trg S. Girolamo

V petek, 9. 8., ob 21. uri: predstava *Divano in piazza* (ponovitev v petek, 16. 8.).

Villa Bresciani

V soboto, 17. 8., ob 21. uri: koncert klasične glasbe s skupino Die Zamberflote.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Slovenija 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.30 Nad.: Canne al vento 8.50 Koncert RAI 1 9.55 Film: Il cavaliere misterioso (pust., It. 1948, i. Vittorio Gassman) 11.30 Variete: Ciao Italia 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Baletni maraton: Dance Crazy (i. Fred Astaire, Rita Hayworth) 13.25 Izžrebanje lota 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Film: I Barkleys di Broadway (glas., ZDA 1951, r. Charles Walters) 15.55 Dok.: Enrico Baj 16.15 Dok.: Colonna sonora 17.20 Variete: Il sabato dello Zecchino 18.25 Izžrebanje lota 18.30 Variete: Proffimamente... non stop 19.25 Nedeljski evangeli 19.40 Almanah in dnevnik 20.40 Variete: Splash - Un'estate al massimo (vodi Massimo Ranieri) 22.45 Dnevnik 23.00 Dnevnikove poglabitve 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Film: Una camera in città (dram., Fr. 1983, r. Jacques Demy, i. Dominique Sanda)	7.30 Male in velike zgodbe (dok. in nanizanke) 10.55 Ena rastlina na dan 11.15 Nanizanka: Al di qua del Paradiso 12.00 Variete: Sereno variabile 13.00 Dnevnik 13.30 Rubrika o zdravju 13.45 Variete (2. del) 14.40 Film: La via dei babbuini (kom., It. 1974, r. Luigi Magni, i. Catherine Spaak, Pippo Franco) 16.25 Izžrebanje lota 16.30 Film: Io la conosco bene (dram., It. 1966, r. Antonio Pietrangeli, i. Stefania Sandrelli, Mario Adorf) 18.35 Nanizanka: Hill Street 19.20 Variete: Cinemaragazzi 19.45 Dnevnik in sport 20.30 Nanizanka: Commissario Navarro - Tiratore scelto 22.35 Nad.: La stella del parco - La torre stregata 23.15 Nočni dnevnik, horoskop in vreme 23.40 Dokumentarec: Bruno D'Arcevia e la Nuova Maniera italiana 0.10 Vaterpolo in bezbol	11.00 Pred 20 leti 10.30 Koncert RAI 3: Aldo Ceccato dirigira Simfonični orkester RAI 12.10 Film: I pascoli dell'odio (vestern, ZDA 1941, r. Michael Curtiz, i. Errol Flynn, Olivia de Havilland, Ronald Reagan) 14.00 Deželne vesti 14.10 Popoldanski dnevnik 14.20 Dokumentarec: Okolje Italija 15.05 Tenis - turnir ATP 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Aktualno: Videobox (vodi Beatrice Serani) 20.30 Nanizanka: Il coraggio di Lassie (vojni, ZDA 1956, r. Fred. M. Wilcox, i. Elizabeth Taylor, Frank Morgan, Tom Drake) 22.05 Aktualno: Sotto traccia (vodi Ugo Gregoretti) 22.40 Nočni dnevnik - poletne posebnosti 23.30 Vremenska slika 23.30 Film: Rock Machine (glas., ZDA 1980, r. Taylor Hackford, i. Ray Sharkey)	9.00 Mozaik. Radovedni Takeček - Miza, 9.10 Klub Klobuk, 9.50 nan. Alf, 10.15 Vroče - Hladno 10.45 Zgodbe iz školjke 11.45 Naši pevski zbori in duhovna glasba z naših tal 12.15 Video strani 15.45 Film: Deček in njegov nenavadni motor (fant., ZDA 1986, r. H.C. Caston, i. Peter Billingsley) 17.20 Sova (pon.), vmes nanizanka Pri Huxtablovih 17.55 Poslovne informacije 18.00 Dnevnik 18.05 Spored za otroke: nanizanka Z vrha 18.35 Dokumentarec: Prosto-zidarstvo od blizu 19.00 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik, vreme, Utrip 20.15 Žrebanje 3x3 20.30 Tribute to Stan Kenton 21.20 Sova, vmes nanizanka Na zdravje! 21.50 Dnevnik, sport, vreme 22.05 Sova, vmes nad. Vojna in spomin, film Gabriela (dram., Braz., 1982, r. Bruno Baretto, i. Marcello Mastroianni, Sonia Braga) 1.10 Video strani	17.30 Športna oddaja 18.30 Športni dokumentarec 19.00 TVD Novice 19.25 Video agenda 19.30 Nabožna oddaja: Jutri je nedelja 19.40 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes risan-ka La regina dei mille anni in nanizanka La guerra di Tom Grattan 20.40 Film: Due volte Giuda (vestern, It. 1968, r. Fernando Cicero, i. Antonio Sabato, Klaus Kinski) 22.10 TVD Novice 22.20 Nan.: Fantasilandia 23.10 Športna oddaja	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Potpuri; 9.00 Otroški kotiček; 9.15 Potpuri; 9.30 Radijski oder: San Michele (r. Marija Susić); 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert Glasbene matice; 11.30 Lahka glasba; 12.00 Muzeji pri nas; 12.20 Priljubljene melodije; 12.40 Z naših festivalov; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Drobnotice; 14.25 Tropicana; 15.00 Oddaja o Indijancih: Prigisče neba; 15.30 Potpuri; 16.00 Debelost in akupuntura; 16.20 Evergreeni; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: Hayden; 18.00 Sati-rični kabaret (z Borisom Kobalom in Sergejem Verčem); 18.30 Evergreeni; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO SLOVENIJA
7.00 Nanizanke: La famiglia Bradford, 8.00 Simon Templar, 9.00 Bonanza 10.00 Film: La leggenda delle due città (dram., ZDA 1980, r. Jim Goddard, i. Chris Sarandon) 12.00 Variete: Rivediamoli, 12.30 Estate 5 12.55 Canale 5 News 13.45 Nanizanka: I Robinson 14.30 Nan.: Top Secret, 15.30 Genitori in blue jeans 16.00 Otroški variete 17.55 Nanizanka: Mai dire si 18.55 Kviz: La verità 19.35 Varieteji: Sei un fenomeno, 20.25 Il Tg delle vacanze, 20.40 Bellezze al bagno, vmes (19.55) Canale 5 News 22.40 Aktualno: Predstavitev TV filma Il Magistrato 23.10 Filmske novosti 23.15 Film: L'ispettore Martin ha teso la trappola (krim., ZDA 1974, r. S. Rossemberg, i. Walter Matthau) 24.00 Canale 5 News 1.30 Variete: Il Tg delle vacanze 1.50 Nanizanke non stop	8.00 Nadaljevanke: Riviera, 8.50 La valle dei pini, 9.40 Señorita Andrea, 10.05 Per Elisa, 10.55 Valeria 12.00 Nadaljevanke: Riviera 12.50 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.00 Nadaljevanke: Dallas - La grande sfida, 14.00 Sentieri (i. Kim Zimmer), 14.55 Piccola Cenerentola, 15.25 Señora, 16.05 Stellina, 17.00 La valle dei pini 17.55 TV 4 Novice 18.00 Nadaljevanke: General Hospital, 18.45 Febbre d'amore - tre anni dopo, 19.40 Primavera 20.35 Film: Totòtruffa 62 (kom., It. 1961, r. Camillo Mastrocinque, i. Totò, Nino Taranto) 22.40 Film: L'idolo delle donne (kom., ZDA 1970, r. i. Jerry Lewis, Helen Traubel) 0.35 Nadaljevanke: Dallas 1.35 Nanizanki: Love Boat, 2.35 Quincy 3.25 Kviza: Per la strada, Babylon 4.35 Filmi in nanizanke non stop	7.00 Otroška oddaja 8.30 Odprti studio 9.00 Nanizanke: L'uomo da sei milioni di dollari - L'impostore, 10.00 Super-Vicky, 10.45 Riptide - Grazie, Robin Hood 11.45 Odprti studio 12.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.30 Aktualno: Festivalbar 14.15 Nogomet: West Ham-Sampdoria, 16.15 Arsenal-Panathinaikos 18.00 Nanizanka: Adam 12 - Il bandito senza pietà 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: A-Team - Il grande amore di Sberla (i. George Peppard) 20.00 Risanka 20.30 Film: Fico d'India (kom., It. 1981, r. Steno, i. Renato Pozzetto, Gloria Guida) 22.30 Rubrika: Calcio estate (vodi Raffaella Giuliani) 23.30 Variete: Playboy show 0.30 Odprti studio 0.45 Nanizanka: A-Team 1.45 Nogomet: West Ham-Sampdoria (pon.) 3.45 Nanizanke non stop	13.00 Rafting 13.30 Variete: Emozioni nel blu 14.30 Nautical Show 15.00 Rubrika o zdravju 15.30 Film: Scandali al mare (kom., It. 1961, r. Marino Girolami, i. Carlo Dapporto) 17.15 Film: Taxi di notte (dram., It. 1950, r. Carmine Gallone, i. Beniamino Gigli, Lea Padovani) 18.30 Variete: Fiori di zucca 19.30 Risanke 20.30 Film: Gli amici di Nick Hezard (kom., It. 1976, r. Fernando Di Leo, i. Luc Merenda, Lee J. Cobb) 22.00 Variete: Fiori di zucca 22.30 Film: Il lungo giorno del massacro (vestern, 1968, r. Albert Cardiff, i. Peter Cardiff)	10.45 Telefriuli non stop 15.00 Nanizanke: La squadra segreta, 16.00 Hallo Witch, 18.20 Stazione di servizio 18.50 Dok.: Sguardi sul mondo 19.20 Dnevnik 20.00 Nanizanka: Korg 20.30 Film: Assassino di fiducia (kom., VB 1956, i. Alanstair Sim) 22.00 Iz parlamenta 22.30 Nočne vesti 23.00 Nanizanki: Eischied 0.30 Sport in vesti	7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.30 Melodije morja in sonca; 19.30 Prenos Radia Slovenija.
TELE 4	RADIO KOPER	RADIO KOPER	RADIO KOPER	RADIO KOPER	RADIO KOPER
(Se povezuje s sporedi Italia 1)	Lastne oddaje: 14.00 Kronika in komentar 19.30 Dogodki in odmevi	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 V istrskem narečju; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Mixage; 17.00 Hot Hits; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše popevke; 20.00 Nočni program - glasba.	7.30, 13.30, 14.30, 16.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Slovenija; 13.00 Kruh in sol radia Koper; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.15 Aktualno: Zamejska reportaža; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Melodije naj po telefonu; 18.30 Melodije morja in sonca; 19.30 Prenos Radia Slovenija.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Ugani; 9.20 Popevka po naročilu; 9.45 Lucianova pisma; 10.00 Na prvi strani; 10.40 Družinsko veselje: ideje in nasveti; 11.00 V istrskem narečju; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Komedijant; 16.00 Mixage; 17.00 Hot Hits; 18.30 Souvenir d'Italy; 19.00 Najlepše popevke; 20.00 Nočni program - glasba.	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 15.00 Glasba po željah; 18.00 Music fantasy; 20.00 Zabavna oddaja: Morski val.

Predčasne volitve, če do oktobra ne bo odobren statut? Kriza večinske koalicije na Občini utegne imeti zelo težke posledice

Zdi se, da bodo goriški občinski upravitelji po sili razmer nekoliko podaljšali letošnji dopust, ki se je zanje uradno začel natanko 1. avgusta, dan po razburljivi seji občinskega sveta v zvezi z vprašanjem gradnje ene ali dveh novih bolnišnic v goriški pokrajini. Župan Scarano je namreč dal vedeti, da vsaj do septembra ne bo več sklical občinskega sveta in da se bo vrnil v občinsko sejno dvorano, šele ko bo lahko spet računal na trdno in složno večino. To pa pomeni, da goriški politiki v tem mesecu ne bodo mirovali. Predstavniki sedmih strank večinske koalicije na Občini bodo morali še v avgustu ugrizniti v kisló jabolko političnega preverjanja, iz katerega je v tem trenutku skrajno težko predvideti, kaj se bo rodilo.

Dejstvo je, da je že ob prvem od vrste zelo pomembnih politično-upravnih problemov, ki naj bi jih obravnavali v bližnji prihodnosti, občinska uprava naletela na čer, ob kateri tvega večinski čoln potopitev. Kaj bo še, ko bodo načeli vprašanje zahodne obvoznice ali gradnje sole-vojašnice za financiranje na letališču, se sprašujejo mnogi ob ugotovitvi, da so mnjenja v vrstah večine tudi glede tedaj vprašan prav tako deljena kot v zvezi z bolnišnico. Bo mogoče najti skupni imenovalec med popolnoma nasprotujočimi si stališči na primer PRI in PSI oz. med dvema "dušama" KD, ki sta se glede vseh naštetih problemov znašli na nasprotnih straneh barikade? Se

bodo ob konkretnih problemih oblikovala nova zavezništva mimo in izven sedanjega večinskega političnega okvira?

V politiki je seveda vse možno, vendar v sedanjem trenutku res ni videti enostavne poti za izhod iz nastalega položaja. Neko rešitev pa bo treba najti in to v čimkrajšem času, sicer tvegamo v začetku jeseni v skrajnem primeru celo razpust občinskega sveta in sklic novih volitev.

Poglejmo zakaj. V primeru, da bi sedanja koalicija ne našla skupnega jezika glede navedenih problemov, je težko verjeti, da bi zelo heterogena fronta za enotno pokrajinsko bolnišnico ter proti obvoznici in šoli za financiranje (ta fronta gre od DSL in zelenih do misovcev in zajema kar nekaj večinskih strank vključno s pomembnim delom Krščanske demokracije) bila sposobna oblikovati novo občinsko upravo. Znašli bi se torej pred dolgotrajnejšo upravno krizo, ki pa si je občinski upravitelji ne morejo privoščiti. V mesecu septembru je namreč predvidena razprava o občinskem statutu, ki ga je treba nujno odobriti najkasneje do 13. oktobra. To je skrajni termin upoštevajoč štirimesečno podaljšanje prvotno predvidene roka, ki je zapadel 13. junija. Posledice neodbitve statuta do navedenega datuma pa so dokaj jasno opredeljene v zakonu o reformi krajevnih uprav: razpust občinskega sveta, imenovanje komisarija

in predčasne volitve za oblikovanje novega občinskega sveta.

Teoretično sicer obstaja tudi možnost, da bi se septembra izognili obravnavi problemov, ki najbolj razdvajajo večinske vrste in se najprej posvetili statutu. Proti tej hipotezi pa gre ugotovitev, da so že preveč mesecev odlašali z razpravo o navedenih problemih in da je že skrajni čas, da občina zavzame tako ali drugačno stališče. Postopek za finansiranje gradnje dveh bolnišnic je na primer že v teku in zagovorniki predloga o enotni pokrajinski bolnišnici zanesljivo ne bodo pristali na to, da bi se njihova pobuda izjalovila pred že izvršenimi dejstvi. Prav tako ni več časa za odlašanje odločitve o tem, kakšna naj bo obvoznica ob Soči. Občinski svet bo namreč moral razpravljati o varianti št. 28 k splošnemu regulacijskemu načrtu, s katero bi lahko zakoličil urbanistična določila, s katerimi bi preprečil gradnjo preblizu Soče z vsemi posledicami (viadukt, kvarni poseg v okolje Soškega parka itd.), ki jih - vsaj po uradnih izjavah sodeč - na Občini nihče neče. Če že večkrat odložene razprave o tej varianti ne bo v kratkem času, obstaja resna nevarnost, da bo Dežela mimo volje Občine vsilila drugačne rešitve vključno z viaduktom in drugimi spornimi karakteristikami prvotnega načrta obvoznice.

Mrzličnim poletnim političnim pogajanjem utegne zato slediti vroča jesen. V upanju, da zima ne bo prehuda.

Pobuda konzorcija za zaščito briških vin Degustacijski večeri najboljših svetovnih vin

Konzorcij za zaščito briških vin "Collio" je priredil cikel štiri degustacijskih večerov namenjenih spoznavanju najboljših svetovnih vin. Pokušnje in predavanja so bile namenjene predvsem članom konzorcija in še posebej predstavnikom tistih vinogradniških posestev, ki svoja vina stekleničijo. Udeležba je bila dobra, saj se je vsakokrat odzvalo okrog petdeset vinogradnikov.

V štirih večerih so predstavili okrog šestdeset vzorcev kakovostnih vin, iz Francije, Južne Afrike, ZDA, Tridentske, Gornjega Padižja, Toskane in, seveda, tudi z območja Brd.

Degustacije sta vodila vinarski tehnik Salvatore Maule iz Kmetijskega pokrajinskega instituta iz kraja San Michele d'Adige in prof. Rainer Zierock, medtem ko je ravnatelj konzorcija Albano Bidasio pojasnil cilje pobude. Prvi večer je bil 24. julija, udeleženci pa so se seznanili z niansami vina Chardonnay, v odnosu na posamezne vinorodne okolišče. Glede Chardonnaya bi lahko zapisali, da je to trenutno najbolj upoštevano med belimi sortami vina. Naslednjega dne je pokušnja prešla na sauvignon. V sredo 31. julija so udeleženci ugotavljali kakovost raznih vrst (z ozirom na izvor) belega pinota in alzaškega tokaja.

Protagonista zadnjega večera v prostorih krminske enoteke, ki ima sedež v prenovljeni palači Locatelli, poleg županstva, sta bila cabernet franc in cabernet sauvignon.

Po napovedih ravnatelja konzorcija Albano Bidasia in predsednika Douglasa Attemsa, bodo pobudo ponovili 28. avgusta. Predstavili bodo vina, ki še niso prišla na vrsto na prejšnjih srečanjih. Jeseni pa se bo pričel nov cikel.

Jutri v Raštelu filmski večer "pod zvezdami"

Jutri zvečer se v Raštelu nadaljuje filmski pregled Kino pod zvezdami, ki ga prireja Kinotele in zveza "Gorizia giovane". Ob 21. uri bodo na odprtem v gornjem delu ulice, ki je kot znano zaprta prometu, predvajali film Akija Kaurismäkija Leningrajski kavboji. Naslov je povzet po imenu sovjetske "nore" rock skupine, ki zasleduje uspeh po Ameriki. Dolga pot iz New Yorka tja do Mehike je polna presenečenj, dobre glasbe in nezadržno humorističnih situacij. Ob glasbi je pravzaprav svojevrsten in malce "črn" humor vezna nit uspelega filma, ki je kot nalašč za prijeten poletni večer na odprtem. Če k temu dodamo, da je ogled brezplačen in da bodo za to priložnost tudi "scensko" opremlili okolje Raštela, menimo, da ni treba dodatno priporočati skok v kino... pod zvezdami.

Goričan umrl v nesreči med Bocnom in Meranom

Goriški avtomobilist se je včeraj smrtno ponesrečil v težki prometni nesreči na Južnem Tirolskem. Žrtev je 56-letni Angelo Del Neri iz Gorice, Ul. Del. Poggio 8. Nesreča se je pripetila včeraj v zgodnjih popoldanskih urah na državni cesti št. 38 med Meranom in Bocnom. Del Neri je bil na dopustu in je v teh dneh sodeloval na kolesarsko-turistični manifestaciji v tistih krajih. Bil je vnet kolesarski rekreativec in se je pogosto udeleževal podobnih manifestacij. Včeraj popoldne se je s fiatom regato peljal po navedeni državni cesti, da bi se menda udeležil zadnje etape kolesarske prireditve, saj se je danes nameraval vrniti domov. Točni vzroki in okoliščine prometne nesreče, ki ga je doletela okrog 14.30, niso znani. Lahko smo le izvedeli, da sta poleg njegovega avtomobila bila vpletena še drugi osebni avtomobil iz Modene in avtocična iz Trevisa. Del Neri je bil v silovitem trčenju pri priči mrtev.

Vest o nesreči je že včeraj popoldne odjeknila v Gorici, kjer je bil Del Neri dokaj poznan. Dolga leta je namreč upravljal obrtniško slašličarno v Ul. Del. Poggio in bil dobavitelj slaščic za številne samopostrežne ter druge trgovine v mestu in bližnji okolici.

Del Neri zapuša 56-letno ženo Corinno Foschian ter štiri otroke: prvorojenka Angela je stara 27 let, sledijo ji 26-letni Graziano, 22-letna Margherita in 18-letna Katia.

Novi prefekt prihaja iz Coma

Dr. Mario Palmiero, dosednji prefekt v Comu, bo v kratkem nadomestil goriškega prefekta dr. Giovannija Roso, ki bo odslej generalni inšpektor pri ministrstvu za notranje zadeve. Odlok o zamenjavi je včeraj odobrila vlada v okviru številnih zamenjav prefektov po državi.

Vaje na strelišču

Županstvo v Doberdobi sporoča, da bodo tudi v avgustu na vojaškem strelišču nad Selcami, potekale vaje in sicer od 5. do 9. avgusta in nato 13., 14., 20., 23. in 29. avgusta. V omenjenih dneh, med 8.30 in 17.30 bo prepovedan dostop na območje strelišča.

Odv. Bernot: Imenovanje upravitelja premoženja Coronini ni bilo legitimno

Odvetnik Livio Bernot je včeraj javno posegel v razpravo o aferi Scarano-Majo-Coronini s stališčem, ki utegne biti pravcata "bomba". Odvetnik, ki se po naročilu »skupine za usodo Coroninijevga premoženja zaskrbljenih občanov« (tako jih je sam označil) že od lanske jeseni zanimala za potek postopka v zvezi z ustanavljanjem Sklada Coronini, postavlja v dvom legitimnost županovega imenovanja za upravitelja premoženja pokojnega grofa. Če so njegove trditve pravno osnovane, potem bi vse dosedanje Scaranovo delovanje, vključno z imenovanjem odv. Maja za pravnega sodelavca pri upravljanju, bilo nelegitimno. Posledice so na dlani: Majo ne bi imel pravice do 330-milijonskega honorarja iz premoženja pokojnega grofa, postavilo bi se vprašanje odgovornosti za vse med tem časom sprejete ukrepe kot tudi povračila morebitne škode, ki naj bi jo zaradi tega utrpelo premoženje ustanavljajočega se Sklada.

Bernot se sklicuje na 3. člen norm za izvajanje civilnega zakonika. Ta člen določa, da je v primeru ustanavljanja sklada (po členih 12 in 14 civilnega zakonika) na osnovi oporoke prefekt

pristopen, da v skladu z zakonskimi določili sprejme vse potrebne ukrepe za varovanje premoženja tako v odnosu do dedičev kot do tretjih oseb.

V Coroninijevem primeru sploh ni mogoče govoriti o dediščini, pravi Bernot, ker je oporoka jasno določala, da gre premoženje v Sklad. To je v pravnem pogledu nekaj povsem drugega od zapuščine, ki gre dedičem, in torej ta primer urejajo izključno norme o ustanavljanju sklada, ne pa norma o upravljanju zapuščin. Ker grof Coronini v oporoki ni določil, kdo bo upravljal premoženje do formalne ustanovitve Sklada - nadaljuje Bernot -, bi bil moral premoženje upravljati prefekt. To se je v prvih dneh tudi zgodilo, saj je kvestura (ki odvisi od prefektura) že 20. septembra lani zapečatila Coroninijevo palačo skupaj s predstavniki Nadzornišstva za kulturne dobrine in poskrbela za nadzorstvo, ki so ga izvajali policisti. Imenovanje odv. Maja za "upravitelja zapuščine" torej ni bilo potrebno niti legitimno, prvič ker je bilo premoženje že zaščiten, drugič pa, ker je šlo za premoženje ustanavljajočega se sklada in ne za zapuščino, trdi Bernot.

Še manj upravičeno pa je po njegovi oceni bilo kasnejše imenovanje župana Scarana za upravitelja premoženja. Omenjeni 3. člen norm za izvajanje civilnega zakonika namreč dopušča prefektu (oz. po kasnejši zakonodaji predsedniku Dežele, ki je prevzel to pristojnost prefekta), da »primeru sile ali potrebe zaprosi sodišče za imenovanje začasnega upravitelja premoženja, ki ga sodišče imenuje z odlokom«. Kaj pa se je zgodilo v Coroninijevem primeru? »Predvsem z administrativnih organov (prefektura) ni bilo nobene prošnje, Scarana pa tudi ni imenovalo sodišče, temveč pretura, kar je očiten prekršek zoper zakonska določila«, zaključuje Bernot.

Če so izvajanja odv. Bernota, ki se sklicuje tudi na razsodbo Kasacijskega sodišča št. 1427/75, pravno osnovana, naj bi torej župan vse te mesece upravljal premoženje na osnovi nelegitimnega imenovanja. Vsak goriški občan (Coronini je v oporoki zapustil premoženje mestu) naj bi torej imel pravico, da sodno postopa za varstvo premoženja Sklada. Če bi do tega prišlo, bi se postalo vprašanje tudi materialne (odškodninske) odgovornosti Scarana in Maja, za vse ukrepe, ki sta jih sprejela pri dosedanjem upravljanju premoženja.

Upravni svet ustanove ERSA

Upravni svet deželne ustanove za razvoj kmetijstva (ERSA) je pred kratkim sestel v prostorih cvetličarskega centra na Proseku ter sprejel nekaj pomembnih sklepov finančnega in organizacijskega značaja.

Tako je na osnovi deželnega zakona št. 49/88 odobril program strokovnih tečajev za osebe, ki bi sodelovalo, oziroma pomagalo pri vodenju upravnih zadev kmetijskih podjetij. Upravni svet je tudi odobril izplačilo stroška za to dejavnost v lanskem letu in akontacijo za usluge v tekočem letu, v skupnem znesku skoraj 290 milijonov lir.

Upravni svet ustanove ERSA je nadalje izrekel soglasje za organizacijo dveh mednarodnih strokovnih posvetovanj.

V sodelovanju z ustanovo za razvoj kmetijstva dežele Umbrija, bodo pripravili posvetovanje o vzreji visoke divjadi, v sodelovanju s Trgovinsko zbornico v Gorici ter z Deželnim centrom za vinogradništvo pa posvetovanje o specifični problematiki. Posvetovanje bo decembra, v okviru 2. sejma Eurovite.

Končno je upravni svet ERSE sprejel še nekaj sklepov upravnega značaja. Med drugim je odobril za 6,6 milijarde lir kreditnih jamstev kmetijskim zadrugam.

Kakor znano, je sedež Deželne ustanove za razvoj kmetijstva v Gorici, upravni svet pa se občasno sestaja tudi v področnih centrih v raznih krajih dežele. Tokrat je bil na vrsti cvetličarski center na Proseku.

Saccavini sprejel šolskega skrbnika S Špacapanom pogovor o slovenskih šolah

Predsednik Pokrajine Gino Saccavini je včeraj sprejel novega šolskega skrbnika za Goriško, dr. Uga Mannina. Ni šlo zgolj za vljudnostni, oziroma predstavniški obisk, ampak sta se predstavnika Pokrajine in šolskega urada pogovarjala tudi o vrsti konkretnih vprašanj, ki naj bi jih čimprej rešili.

Tako sta posebno pozornost namenila vprašanju organiziranja pouka za Albance, ki so začasno nastanjeni na Gorškem. Šolski skrbnik je obljubil največjo razpoložljivost za organiziranje pouka tako za otroke, kakor za odrasle.

Govor je bil nadalje o preurejanju, oziroma prenovi šolskih poslopij. Trenutno je najbolj aktualno dokončanje gradbenega posega na poslopju kmetijskega tehničnega zavoda v Gradišču. Predsednik Pokrajine je dejal, da si ta ustanova prizadeva, da bi bila dela dokončana do konca leta.

Na obisku pri novem šolskem skrbniku pa je bil pred dnevi pokrajinski odbornik za šolstvo, Mirko Špacapan. Na srečanju, ki se ga je udeležil tudi odgovorni funkcionar za šolstvo pri Goriški pokrajini dr. G. Esposito, je Špacapan izrekel dobrodošlico novemu šolskemu skrbniku v imenu goriške pokrajinske uprave, in ga seznanil z najbolj nujnimi vprašanji s področja šolstva na Gorškem. Posebno pozornost sta sogovornika posvetila slovenski šolski problematiki in Špacapan je še posebej opozoril na načrt o racionalizaciji, ki je v lanskem letu grozil z zaprtjem mnogih slovenskih osnovnih

šol in pa na še zmeraj nerešeno vprašanje avtonomije trgovskega zavoda "Ziga Zois" in priključitve le-temu slovenske sekcije na zavodu ITI.

Dr. Mannino je v pogovoru dokazal, z razliko od njegovih predhodnikov, da je dobro informiran o vseh zadevah, predvsem pa pripravljen, da se vsako zadevo podrobno preuči in po mejah možnosti tudi ustrezno in pametno reši.

Tako je npr. o načrtu racionalizacije dejal, da obstaja široka možnost diskrecionalnih odločitev in da je treba vse urediti tako, da se pogoji za učnje izboljšajo, ne pa poslabšajo, in to ne glede na izdatke, ki jih mora pri tem nositi država.

Najbolj razveseljivo pa je dejstvo, da namerava dr. Ugo Mannini ostati v Gorici in da torej ni muha enodnevnička kot mnogi njegovi predhodniki in da bo z njim možno tudi dolgoročno programiranje.

izleti

SPD GORICA priredi 1. septembra družinski avtobusni izlet na Koroško z ogledom Kleinkirchheima in tamkašnjih zanimivosti. Prijave do 24. avgusta, ob sredah med 10.30 in 12. uro na sedežu ter ob torkih in četrkih od 17.30 do 19. ure.

MPZ Rupa—Peč priredi 4-dnevni izlet v Budimpešto. Na razpolago je še nekaj mest. Interesenti naj pokličejo po telefonu našt. 882230.

Senator Spetič v Vilešu

V Vilešu na prireditvenem prostoru nedaleč od glavne ceste proti Červinjanu se do ponedeljka nadaljuje pokrajinski praznik Komunistične prenoje. Po četrtkovem rock koncertu proti zakonu o mamilih in sinočnji razpravi o zadevi Petovlje-Gladio bo nocoj ob 19.30 govoril član vsedravnne koordinacije KP Rino Serri. Jutri prav tako ob 19.30 bo sen. Stojan Spetič govoril o stanju v Jugoslaviji. Nedeljski večer bo ob 23. uri popestrila tudi tombola (3 milijoni lir dobitkov). Vse večere do ponedeljka bo ples. Ob kioskih s hrano in pijačo delujejo tudi stojnice z informativnim gradivom in razstave o aktualnih družbenih in političnih problemih.

Knjižnica zaprta

Ravnateljstvo Državne knjižnice v Gorici obvešča, da bo ustanova od 5. do 17. t.m. zaprta za občinstvo. V tem času bo delovala samo služba konzultacije katalogov in posojanja knjig in sicer ob delavnikih med 11.30 in 13. uro.

■ **V uradu** gorških mestnih redarjev so na razpolago pravi lastnikom sledeči najdeni predmeti: verižica, moška zapetna ura, kolo za cross, štiri ženska kolesa, dve moški kolesi, dve motorni kolesi, dva para naočnikov za vid, dva zneska denarja, tri denarnice z zneskom denarja in več šopov ključev.

razna obvestila

SPD Gorica priredi v avgustu in septembru naslednje izlete in vzpone: 14. in 15. avgusta Triglav in Cmir, 23., 24. in 25. avgusta Dolomiti (Odle), 1. septembra Sauleck (Avstrija).

Občina Sovodnje obvešča, da je osnutek občinskega statuta na razpolago občanom v knjižnici in na sedežih kulturnih in športnih društev. Vsakdo lahko predstavi pisemne pripombe na tajništvo občine do 20. avgusta.

kino

Gorica

CORSO Zaprto.

VERDI Zaprto.

VITTORIA Zaprto.

Tržič

COMUNALE Zaprto.

EXCELSIOR Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30-20.30 »Polni spomin«. Ob 22.30 »Popoldanske strasti«.

SVOBODA (Šempeter) 20.30 »Piratske strasti«.

DESKLE 20.00 »Robocop II«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Moro — dr. Alesani — Trg de Amicis 10 — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Občinska lekarna št. 2 (Comunale)
ul. A. Manlio 14 a/b — tel. 480405.

Po podatkih zavoda ISTAT za letošnji julij

Blažja inflacija

V enem letu so cene na drobno poskočile za 6,7%

RIM — Julijska stopnja inflacije v Italiji je znašala +6,7% v primerjavi z lanskim julijem proti +6,9% v juniju nasproti lanskemu juniju in je bila torej nekoliko nižja, kakor pa je bilo pričakovati na podlagi podatkov osrednjega državnega statističnega zavoda ISTAT, po katerih so se v minulem mesecu cene na drobno v tako imenovanih vzorčnih (večjih oziroma bolj reprezentativnih) mestih povzpelle za 6,8% v primeri z ustreznim mesecem lanskega leta.

Nasproti mesecu juniju so cene na drobno poskočile v minulem mesecu za 0,2%. Jestvine so se podražile za 0,4% (za 0,2% samo zaradi višjih cen svežega sadja), oblačila so bila dražja za 0,2%, električni tok in goriva za 0,3%, stroški za vzdrževanje stanovanja so se povzpeli za 0,7% (treba pa je upoštevati, da se ti stroški izračunavajo vsak tretji mesec), gospodinjiskim potrebščinam in sanitarijam pa so cene narasle vsega skupaj za 0,1%.

Kako pa so se gibale cene glede na raven izpred enega leta? Povšek vseh uradno določenih cen in tarif je znašal natanko 6%, povšek cen vsem drugim proizvodom

pa 6,8%. Jestvine so se v preteklem mesecu podražile za 7,3% nasproti lanskemu juliju, oblačila so bila dražja za 5,7%, električnemu toku in gorivom so bile cene za 4,8% višje, stroški za vzdrževanje stanovanja so bili za 8,2% večji, gospodinjiske potrebščine in ustrezne storitve so se podražile za 6,2%, sanitarije in stroški za zdravljenje so narasli za 5,4%, izdatki za osebne prevoze in komunikacije so se povečali za 6,1%, stroški za kulturo, izobrazbo in predstave pa so se povzpeli za 7,4%.

Nazadnje pogledimo še, kakšno je bilo gibanje cen na drobno v posameznih letošnjih mesecih v primerjavi s prejšnjim mesecem (prva številka) oziroma v primerjavi z ustreznim obdobjem lanskega leta (druga številka):

JANUAR +0,7% in +6,5%;
FEBRUAR +0,9% in +6,7%;
MAREC +0,3% in +6,6%;
APRIL +0,4% in +6,7%;
MAJ +0,4% in +6,8%;
JUNIJ +0,5% in +6,9%;
JULIJ +0,2% in +6,7%.

Vprašanje je zdaj, kaj bo s cenami po vrnitvi z dopusta.

Industrijski sistem škriplje dolgovi podjetij se množijo

RIM — Italijanski industrijski sistem je v krizi, njeni znaki pa so klasični: upadanje realne proizvodnje, krčenje izvoza in prodaje na notranjem trgu, rastoče zadolževanje nasproti bankam. To velja v prvi vrsti za zasebna podjetja, kajti javnim gre — prvič, toda, kot kaže, samo začasno — bolje, vsaj v relativnem pogledu. Pač pa se ugodno razvijajo terciarne (storitvene) dejavnosti, saj dajejo od sebe pa tudi zaslužijo več kot kdaj koli.

Gornjo podobo so naslikali raziskovalci zavoda Medio-banca, ki so vzeli v pretres 1770 družb oziroma prečesali lanske obračune najbolj reprezentativnih podjetij. No, leta 1990 se je skupni poslovni promet teh vzorčnih družb povzpela za 5,5% v primerjavi z letom 1989 in dosegel 432.247 milijard lir; predlanskim je znašal porast 11,8%. Upočasnitev je še vidnejša, če vzamemo v poštev podatke o prihodkih od prodaje na domačem tržišču in v tujini: prodaja na domačih tleh je bila lani za 6,3% večja kot leta 1989, izvoz pa je napredoval medtem za 2,7%, dočim so predlanskim zabeležili 12 oziroma 10,8-odstotno izboljšanje.

Tale siva slika se malce ublaži, če podatke o industrijskih podjetjih ločimo od podatkov za terciarni sektor: medtem ko se je letni poslovni promet v industriji dvignil komaj za 4,3%, se je pri uslužnostnih dejavnostih vzpel za več kot 13%. Storitve se torej lepo razvijajo in povečujejo, kot bomo videli pozneje, zaslužke, industrija pa prodaja vse manj in to celo v pomembnih panogah: če izvezamo podjetja na energetske področje, katerih letni promet je narasel lani za 14,1% (toda predvsem po zaslugi navitja petrolejskih cen), ugotovimo, da je pri drugih strokah izvoz vidno opešal: kemijski proizvodi -14,7%, vlakna -6,8%, mehanika -6,1% (mehanska industrija je prvič nazadovala po štirih letih nenehnega napredka). Prodaja na notranjem tržišču pa se je upočasnila še zlasti na področju trajnih potrošnih dobrin (med njimi prevoznih sredstev: -6,6%) in to prvič po polnih desetih letih.

Preidimo k prislužku. V vsem lanskem letu je omenjenih 1771 družb zaslužilo okoli 6.000 milijard lir, se pravi tretjino manj kakor v letu 1989. Pa tudi donosnost je bila v proizvodnih podjetjih dokaj slabša kakor v terciarnih panogah: čista operativna marža (pred amortizacijami in vplačilom davkov) je zdrknila za 5,03% predlanskega letnega prometa na lanskih 3,78%, medtem ko se je pri podjetjih, ki se bavijo s storitvami, povzpela s 3,87% na 4,52%. Stanje industrijskih podjetij je bilo v tem pogledu celo še znatno slabše kakor leta 1984.

Kot smo navedli uvodoma, se je zaslužek javnih podjetij prvič, čeprav skromno, povečal in je znašal lansko leto 290 milijard lir; seveda gre za saldo med še zmerom izdatnimi zgubami (lani 3.041, predlanskim 3.478 milijard lir) in dobički, ki pa se prevešajo navzdol (3.331 milijard lir v letu 1990 nasproti 3.382 leto poprej). Ravno ta okoliščina nekako potrjuje mnenje raziskovalcev Medio-bance, da gre pri izboljšanju le za začasen pojav. Kakor koli že, ugodni rezultat je gotovo sad dejstva, da zajemajo javna podjetja dobršen del storitvenih panog in skoraj ves energetski sektor.

Zaslužki privatnih podjetij pa so zaznavno upadli: lanski saldo med dobičkom in zgubami je znašal 5.716, predlanski pa 9.032 milijard lir. To pripisujejo deloma okoliščini, da se je cena dela v proizvodnih obratih lansko leto spet povečala, medtem ko se je v prejšnjih dveh letih zmanjšala.

Pa še dolgovi podjetij: ti so bili lani večji kot v prejšnjih letih in to še posebno nasproti denarnim zavodom. Prva znamenja tega je bilo opaziti sicer že predlanskim: v zadnjih dveh letih so si družbe izposodile pri bankah več kot 20.000 milijard lir, medtem ko se je prispevek bank k skupnemu obsegu sredstev, ki so si jih izposodili podjetniki pri tretjih, dvignil s 16,2% v letu 1988 na 31,5% v letu 1989 oziroma na 32% v letu 1990. (fdg)

BOT: komu trn v peti?

Zakladni minister je dejal, da bi bila zamrznitev javnega dolga (državnih vrednotnic na kratki rok - 3, 6 in 12-mesečnih BOT) norost. Kot nas uči zgodovina, se državna posojila razpišejo ob napovedi vojne, zamrznilo pa kakšno leto po vojni, ko je uspelo Državi urediti svoje račune in doseči bilančno ravnovesje. Takšno ukrepanje je torej značilno za "gospodarstvo v vojnem času". Zdaj nismo ne v vojni ne v povojni dobi, Država še ni uredila svojih računov in seveda ni bilančnega ravnovesja. Za obnovo starih posojil in za kritje svežih potreb je Država vsako leto zadolžena za 800.000 milijard lir. Ko bi zdaj zamrznila dolgove, bi se zastavilo vprašanje: bi ji kdo sploh še zaupal počen groš? Banca d'Italia bi morala natisniti 800.000 milijard lir pa še toliko bankovcev, da bi njihova vrednost ustrezala povišanju stroškovnih postavk v skladu z naraščajočo inflacijo; to bi bile že kozmične razsežnosti.

Država se lahko v teoriji zadolžuje do neskončnosti, v praksi pa ji to omejujejo pravila o mednarodni tečajni menjavi oziroma pravila, ki jih velja evropsko združevanje. Seveda se utege vladajoči del političnega razreda poživljati na menjalna pravila ter na evropske trgovske vezi in tako potisniti Italijo na rob tretjega ali četrtega sveta. In če bo Italija resnično zamudila evropski vlak, tedaj bodo varčevalci evropski vlak, tedaj bodo varčevalci natanko vedeli, kaj se jim izplača in kaj ne. Sicer pa se zaupanje povprečnega varčevalca v državne vrednotnice že itak maje.

Kdo in zakaj je razširil govorice o zamrznitvi? Za to bi bila nujna popolna kohezija med vladnimi strankami, med njimi in opozicijo, o kateri pa ni ne duha ne sluha. Ne samo, tačas se ubadajo vse stranke s predvolilnim golažem in ne more biti zatorej za kakšen "vojnogospodarski ukrep" čisto nobenega političnega konsenza — in tudi ljudskega ne.

F. DRAGO GAŠPERLIN

Zaradi posledic kriznih razmer v Jugoslaviji

Avtoprevozniki v stiski na pomoč priskoči ESA

TRST — Podpredsednik Deželne ustanove za razvoj obrtništva (ESA) Gianni Ferrante se je sestal v preteklih dneh z delegacijo, v kateri so bili predstavniki stanovskih organizacij obrtnikov — CNA, Associazione degli Artigiani iz Trsta in Gorice ter Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, da bi se domenil z njimi glede vseh možnih ukrepov za ublažitev težav, v katere so zašli avtoprevozniki zaradi posledic dogodkov v Sloveniji oz. Jugoslaviji.

Med srečanjem, na katerem je sodeloval tudi direktor ESA dr. Franco Grillo, je prišla do izraza pripravljenost te ustanove, da prouči sleherni možnost, kako nastopiti v korist avtoprevoznikov, ki lahko dokažejo, da jih je kriza v sosednih republikah neposredno prizadela oziroma, da izvirajo njihove težave pretežno iz dogajanj onkraj meje. Jugoslovanska kriza je, kakor znano, ohromila blagovne prevoze med jadranskima sosedama oziroma tranzit tujega blaga prek jugoslovanskega ozemlja. Posebno so na sestanku omenili možnost, da bi ustanova ESA priskočila prizadetim tvrdkam na pomoč s posojili na račun okrepitev njihovega likvidnostnega stanja, vendar, kakor že rečeno, izključno v primerih, ko bodo lahko zainteresirani dokazali škodo zaradi razmer v Jugoslaviji. Nazadnje so se dogovorili, da bodo budno spremljali nadaljnje dogajanje in vzdrževali redne stike med ustanovo ESA, sindikalnimi predstavniki in zastopniki avtoprevoznikov.

Nakazilo odobril odbor CIPE

3.115 milijard za kmetijstvo

RIM — Medministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (CIPE) je odobril porazdelitev razpoložljivih sredstev za kmetijstvo. Gre za 3.115 milijard lir, od česar odpade, kakor piše v sporočilu proračunskega ministrstva, 2.675 milijard lir na račun okrepitev vsedržavnega kmetijskega programa za leto 1991, 440 milijard lir na sredstva iz raznih drugih skladov, 1.047 milijard lir pa na delnice, ki jih upravlja ministrstvo za kmetijstvo. V ministrski noti je rečeno, da pojde del teh sredstev za potrebe južnega dela Italije. Deželnim upravam bodo nakazali vsega 2.068 milijard lir; ta denar bodo preusmerile na ustanove za razvijanje kmetijskih dejavnosti in razne zainteresirane stanovske organizacije.

Z druge strani je Medministrski odbor za industrijsko politiko (CIPI) odobril devetnajst programov za tehnološke inovacije v skupni vrednosti več kot 7 milijard lir.

Trgovinska zbornica izdala novo Congiunturo

Več družb z omejeno zavezo na Tržaškem

TRST — Dne 1. januarja letošnjega leta je bilo registriranih na pokrajinskem podjetniškem seznamu Trgovinske zbornice v Trstu natanko 16.534 "aktivnih" podjetij, torej takšnih, ki so redno poslovala. V vsem prvem trimesečju pa je bilo vpisanih 518 novih, a hkrati izbranih 572 podjetij. V porastu je bilo število družb z omejeno zavezo, navadnih akomanditnih družb in družb s kolektivnim imenom, pač pa se je število individualnih družb zmanjšalo točno za 103.

To je samo nekaj podatkov, ki jih vsebuje zadnja številka zbornice publikacije z naslovom Congiuntura, ki jo je pripravil študijski urad zbornice in so jo pričeli razdeljevati ravno v teh dneh. Publikacija so obogatili še z novimi preglednicami, ki zadevajo na primer obseg zbranih vlog pri poštinih blagajnah, skupek zastavnih posojil, gibanje na ribji tržnici in, kakor že zapisano, gibanje pri pokrajinskem registru podjetij.

Nadalje so tu tradicionalne preglednice o naravnem prirastku oziroma demografskem gibanju nasloj in o razvoju delovnega trga, ki ga označujejo ciklična pa tudi kontingentna gibanja v številu zaposlenih, kakor tudi indeksni podatki o cenah na drobno, številke o razvoju pristaniških dejavnosti v celoti in tudi po blagovnih postavkah, podatki o pretovoru kontejnerjev, nazadnje pa je tu še pregled vrednostnih papirjev, ki so si jih izmenjali na tržaški borzi med začetkom januarja in koncem marca letos.

Gianfranco Tabai zapustil Zagreb ICE vodi Basile

ZAGREB — Dr. Gianfranco Tabai, ki je bil šest let na čelu zagrebškega urada Inštituta za zunanjo trgovino - ICE, je prevzel novo službeno dolžnost na Dunaju. Nasledil ga je dr. Salvatore Basile, ki je služboval poprej v Abidjanu. Dr. Tabai je sodil med najbolj aktivne pospeševalce gospodarskega sodelovanja med jadranskima sosedama, ki mu je dal pečat svoje profesionalnosti in izkustev. Dr. Salvatore Basile prevzema torej nelahko dediščino, brez dvoma pa bo znal prednikovo delo še ovrednotiti.

Franzone je odšel: tajnik Italjuga Ampellio Majocchi

MILAN — Dr. Bernardo Franzone je zaradi osebnih razlogov zapustil položaj tajnika mešane Italijansko-jugoslovanske zbornice (Italjug) v Milanu, na katerem je bil dve leti in v tem obdobju pokazal vse svoje poklicne sposobnosti. Vodstvo in članstvo Italjuga sta mu je iskreno zahvalila za opravljeno delo, za njegovo odkritost in profesionalnost.

Zamenjal ga je rag. Ampellio Majocchi, Milančan po rodu, ki je služboval kakšnih trideset let v oddelku za posle s tujino pri nekem velikem milanskem denarnem zavodu, sicer pa ima veliko izkušenj na področju mednarodnega prevoznitva in carinjenja.

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telex: 461012 FARCO I
Telefax: (040) 363918

Filiala GORICA:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

adria impex
UVOZ-IZVOZ ZASTOPSTVA S.p.A.

POOBlašČeni IZVOZNIKI OSEBNIH AVTOMOBILOV,
TOVORNIH VOZIL IN ORIGINALNIH REZERVNIH DELOV

FIAT

LANCIA

IVECO

PIRELLI

SPECIALIZIRANI V IZVOZU BLAGA ZA ŠIROKO POTROŠNJO

34132 TRST - Ul. Geppa 9 - Tel. (040) 369220 - Fax (040) 369112 - Telex 460231 ADEX I
34170 GORICA - Ul. dell'Industria 6 - Tel. (0481) 522012

Danes ob 18. uri v prijateljski tekmi v Bazovici

Zarja - Triestina

Za današnje prijateljsko nogometno tekmo v Bazovici med domačo Zarjo, ki bo letos nastopala v 1. amaterski ligi, in tretjeligašem Triestino vlada v domačih nogometnih krogih veliko zanimanje. Srečanje se bo pričelo ob 18. uri.

Triestina že nekaj let odvarja svojo uradno sezono s prijateljsko tekmo v Bazovici in vsakič ob tej priložnosti se zbere okoli bazoviškega pravokotnika veliko število nogometnih privržencev. Prvi uradni nastop na Tržaškem bo seveda privabil v prvi vrsti navijače Triestine, ki bodo z zanimanjem sledili novim igralcem.

Trener Triestine Zoratti je včeraj izjavil, da bo v dveh polčasih poslal na teren vse razpoložljive nogometaše, da bi predvsem preveril formo posameznikov, kajti trenutno je nemogoče pričakovati zadovoljivo kolektivno igranje ali uigranost.

Zarja, ki še ni začela uradnih priprav na novo sezono, pa je opravila nekaj treningov za današnji nastop. V bazoviškem moštvu bodo nastopili tudi nekateri drugi nogometaši sosednjih društev. Nesporni favorit za zmago na tem srečanju je seveda Triestina, naši nogometaši pa bodo skušali nuditi čim večji odpor bolj renomiranim tekmečem.

Na sliki (foto Križmančič) nogometaši Triestine med včerajšnjim treningom na bazoviškem igrišču.

Samaranch najavlja velike spremembe

MADRID — »Po Atlanti 1996 bo treba glede olimpijskih iger marsikaj spremeniti in predvsem odpraviti vse tiste športne discipline, ki životarijo le, ker so olimpijske.«

Tako je včeraj v intervjuju v španskem dnevniku »El País« izjavil predsednik mednarodnega olimpijskega odbora Juan Antonio Samaranch. In je še dodal: »Po drugi strani je nekaj modernih športov, nad katerimi se mladi navdušujejo in se vedno bolj uveljavljajo po svetu.«

Samaranch pa ni hotel navesti, kateri naj bi bili ti športi. Glede ponovne vključitve Južne Afrike je predsednik izrazil svoje zadovoljstvo, glede vključitve baltičkih dežel pa je dejal, da je treba biti strpni.

Danes objava koledarjev italijanske A in B lige

RIM — Danes bodo objavili koledarja italijanskega nogometnega prvenstva v A in B lige, ki se bosta pričeli 1. septembra. Pri sestavi koledarjev so upoštevali več kriterijev. Tako bodo v A ligi »nosilci« ekipe, ki so na zadnjem prvenstvu zasedle prvih šest mes, medtem ko bodo derbije v Milanu, Rimu, Torinu in Genovi odigrali v osrednjem delu prvenstva. Poleg tega bodo, kolikor se bo pač dalo, upoštevali potrebe tistih ekip, ki so zaposlene v evropskih pokalih (skušali naj bi jim omogočiti, da se pred evropskimi

nastopi izogonejo prezahtevnim tekмам v domačem prvenstvu).

V B ligi bodo »nosilci« štiri enajstere, ki so nazadovale iz A lige (Pisa, Bologna, Cesena in Lecce) ter Padova in Lucchese, ki sta med drugoligaši zasedli 5. oz. 6. mesto.

Bodisi v A kot v B ligi morajo upoštevati še nekatere kriterije, poleg seveda tistega, ki velja za ekipe iz istega mesta. Tako ne bodo mogle istočasno igrati doma ali na tujem Bari in Foggia, Padova in Venezia, Bologna in Cesena, Modena in Reggiana ter Lecce in Taranto.

Naši izginuli pokal

LONDON — Pokal z nogometnega turnirja v Zalivu, ki je kot toliko drugih dragocenosti izginil iz Kuvajta, so ne pričakovano našli v neki trgovnici v Elyju v Veliki Britaniji. Pokal, ki je bil ponos kuvajtskega nogometa, so kot vojno trofejo prinesli domov angleški vojaki. Tako je včeraj poročalo britansko časopisje.

Pokal so angleški vojaki našli na nekem tovornjaku, ki ga je v begu zapustila iraška vojska, in so ga odnesli v svojo bazo. Ko so se vrnil domov in so za neki turnir potrebovali pokal, so kuvajtskega z arabskimi napisi nesli v trgovnico v Elyju in ga zamenjali z nekim drugim. Zapolnjeni pokal, ki se je tako znašel v izlozbi, je opazil mestni redar, obvestil so kuvajtsko veleposlaništvo, obenem pa je britanska vojska odprla preiskavo.

Poskusne vožnje za motociklistično VN Anglije Italijani v ospredju

DONINGTON (Anglija) — V prvem dnevu uradnih poskusnih voženj za nedeljsko motociklistično VN Anglije, 11. tekmo za svetovno prvenstvo, so bili v ospredju Italijani. Loris Capirossi (honda) je dosegel najboljši čas v razredu do 125 ccm, medtem ko je bil v četrtliterskem razredu najhitrejši Loris Reggiani (aprilja). V polilitrskem razredu je začasno prvo mesto zasedel Američan Rainey (yamaha). Štirikratni svetovni prvak Eddie Lawson (cagiva) pa je bil šele deseti. Kaže, da ima velike težave zaradi gum.

Tudi včeraj ni manjkalo padcev. Tako si je palec desne roke zlomil Italijan Fausto Gresini, ki pa bo danes vseeno poskušal izboljšati svoj včerajšnji peti čas v razredu do 125 ccm. Huje jo je skupil Nizozemec Hans Spaan, ki si je že na jutranjih vožnjah zlomil ključnico. Veliko sreče pa je imel Španec Carlos Cardus: padel je na ravnem delu proge, njegovo vozilo je bilo dobesedno uničeno, sam pa jo je odnesel brez posledic.

125 ccm: 1. Capirossi (It.) honda 1'43"553 s poprečno hitrostjo 139,859 km/h; 2. Gianola (It.) derbi 1'43"707; 3.

Ueda (Jap.) honda 1'43"901; 4. Casanova (It.) honda 1'44"069; 5. Gresini (It.) honda 1'44"144.

250 ccm: 1. Reggiani (It.) aprilja 1'36"356 s poprečno hitrostjo 150,193 km/h; 2. Cardus (Sp.) honda 1'36"614; 3. Chili (It.) aprilja 1'36"909; 4. Bradl (Nem.) honda 1'37"053; 5. Schmid (Nem.) honda 1'37"142; 6. Cadalora (It.) honda 1'37"325.

500 ccm: 1. Rainey (ZDA) yamaha 1'32"995 s poprečno hitrostjo 155,621 km/h; 2. Schwantz (ZDA) suzuki 1'33"449; 3. Kocinski (ZDA) yamaha 1'33"572; 4. Gardner (Avstral.) honda 1'34"243; 5. Doohan (Avstral.) honda 1'34"289; 10. Lawson (ZDA) cagiva 1'35"050; 14. Papa (It.) cagiva 1'37"332.

Svetovni rekord Yenyukine

MOSKVA — Sovjetska kolesarka Galina Yenyukina je izboljšala svetovni rekord na 200 m. Razdaljo na dirkališču v Moskvi je prekolesarila v 11"162, kar je za 2/100 boljše od prejšnje znamke, ki ji je prav tako pripadala.

Danes bo odigral tekmo v dobrodelne namene Nedoslednost Maradone

Diego Maradona

BUENOS AIRES — Maradona je spet v središču pozornosti. Samo nekaj ur po izjavah, da želi igrati na svetovnem nogometnem prvenstvu leta 1994 (dejansko je tako izjavo dal njegov oče) je povedal, da se je skoraj odločil,

da je z nogometom konec. Naposled pa je povedal, da je mislil le na profesionalno branje žoge. Doslednost torej brez primere.

Novinarji, ki beležijo vsak njegov dah, so vesoljnemu svetu sporočili, da je izjavil naslednje: »Nogometa ne bom več igral kot profesionalac.« Tako pa je dvomno pristavil: »Danes je ta odločitev nepreklicna.« Povedal je še, da razmišlja, da bi v prihodnosti sodeloval s svojim nekdajm društvom Boca Juniors in z državno reprezentanco, vendar samo zato, da bi se držal v formi.

Po nekajmesečnem molku je Maradona očitno spet postal zgovoren in zasipa argentinsko televizijo in radio z raznimi izjavami. Morda bo na koncu še zaupal, da bi se rad vrnil v Neapelj. To ni nemogoče, saj se mu pogodba še ni iztekla...

Danes bo argentinski as odigral prijateljsko srečanje, katerega izkupiček bo šel v dobrodelne namene. Prodaja vstopnic teče kot po maslu. Organizatorji računajo, da bo stadion, na katerem je mesta za 25 tisoč gledalcev, docela razprodan.

Na mladinskem košarkarskem SP

Nov poraz Jugoslavije

EDMONTON — Jugoslovanska košarkarska reprezentanca je na mladinskem svetovnem prvenstvu spet ostala praznih rok. Tokrat je modre premagala Španija z 99:95.

Na drugem srečanju za finalni del pa je Italija po pričakovanju, toda s težavo premagala Romunijo s 96:89.

OSTALA IŽIDA: Avstralija - Urugvaj 94:68; Kitajska - Angola 84:64.

Sisley najel Quirogo

TREVISIO — Odbojkarsko društvo Sisley iz Trevisa, ki nastopa v A-1 ligi, je za prihodnjo sezono najel Argentinec Raula Quirogo, ki je v prejšnji sezoni igral za moštvo iz Montichiarija. Omenimo, da je Quiroga igral v argentinski državni reprezentanci kar 400-krat.

Induraina ne bo

LONDON — Španskega kolesarja Miguela Induraina, ki je zanesljivo slavil na letošnjem Touru, ne bo jutri na startu dirke Wincanton Classic, ki je veljavna kot preizkušnja za SP. Indurain bo namreč od danes do 8. t.m. zaposlen na Vuelti v Burgosu, ki bo poslednja preizkušnja pred svetovnim prvenstvom 10. t.m. v San Sebastianu. Jutrišnje dirke v Angliji pa se bo udeležil danski kolesar Rolf Sorensen, ki po prvih petih preizkušnjah za svetovni pokal vodi na skupni lestvici z 68 točkami.

Furlan v polfinalu

SAN MARINO — Na mednarodnem teniškem turnirju v San Marinu se je Italijan Renzo Furlan prebil v polfinale, potem ko je v četrtfinalu s 6:2, 6:3 premagal Argentinec Franca Davina.

V ostalih četrtfinalnih srečanjih so tako igrali: Roldan (Arg.) - Costa (Sp.) 5:7, 6:2, 6:1; Fontang (Fr.) - Mezzadri (It.) 6:4, 6:0; Azar (Arg.) - Kultli (Šve.) 3:6, 7:5, 6:4.

V šestnajstini finala teniskega turnirja v Kitzbühlu so dosegli naslednje rezultate: Bruggera (Sp.) - Pistolesija (It.) 3:6, 6:2, 6:2; E. Sanchez (Sp.) - Wincradsky (Fr.) 7:6, 6:4; Zillner (Av.) - Filipini (Ur.) 5:7, 6:3, 6:3; Vogl (CSFR) - Pioline (Fr.) 7:6, 6:2.

Teniški turnir je v teku tudi v Los Angelesu, kjer je v drugem kolu Italijan Gianluca Pozzi izgubil proti Izraelcu Amosu Mansdorfu s 4:6, 3:6.

Ivanišević pripravljen za nastop v Davisovem pokalu

BEOGRAD — Po pisanju tiskovne agencije ANSA je hrvaški teniški igralec Goran Ivanišević izrazil pripravljenost, da za jugoslovansko reprezentanco nastopi v polfinalu Davisovega pokala proti Franciji. »Nočem mešati športa in politike,« je dejal Ivanišević, »in če bom v formi, bom igral.« Drugi Hrvat, Goran Prpić pa ni hotel povedati svojega stališča. S svoje strani je kapetan jugoslovanske reprezentance Radmilo Armenulić pristavil, da v ekipi ni bilo nikdar težav zaradi narodnosti igralcev in upa, da bosta Ivanišević in Prpić igrala.

Italija dobro začela

RIM — V uvodnem srečanju evropskega prvenstva v bežbolu je Italija s 26:6 premagala Švedsko. Tekmo so prekinili v 7. inningu »zaradi očitne premoči« azzurrov.

Kuba računa na prodoren uspeh

V Havani na Kubi se bodo danes začele 11. vseameriške igre, ki zemljepisno zaobjemajo znaten del sveta, čeprav je kakovost na njih večkrat vprašljiva.

Tako važna prireditev na Kubi pomeni veliko in vsestransko spremembo v odnosih do otoka, ki je bil desetletja po ukazih iz Washingtona »prepovedan« za marsikatero dejavnost. Zgolj na športnem področju so se razni veti sami po sebi izničili in gostovanja Kubancev po samih ZDA so običajna. Manj je seveda gostov iz ZDA na Kubi, razlogi pa so v prvi vrsti finančne narave.

Igre bodo trajale do 18. avgusta in bodo zajemale nekoliko olimpijski program, v katerega bodo vključili športne zvrsti, ki so značilne za številne države v Ameriki.

Kuba predstavlja veliko športno velesilo z raznolikimi zmogljivostmi. Ob atletiki in odbojki so Kubanci zelo močni tudi v telovadbi, v sabljanju, dviganju uteži. Za svoje igre so se dobro pripravili in bodo verjetno dosegli največ. V zbiranju kolajn bodo predvidoma prehiteli tudi same ZDA, ki bodo nastopile z drugorazrednimi tekmovalci. Uveljavitev domačih je pričakovati tudi zaradi dolge odsotnosti Kube z olimpijskih iger. Oster psihološki teror je ob olimpijskih igrah v Los Angelesu odstvetoval Kubi udeležbo, pred tremi leti pa Kuba ni sprejela vabila za igre v Seulu. Nekaj njenih predstavnikov je tako zamudilo življenjske priložnosti za uveljavitev.

Na olimpijske igre v Barceloni se Kuba vneto pripravlja in že sedaj razpolaga s celo vrsto velikih adutov. Obe ekipi dobojke sta na primer pri samem svetovnem vrhu, na atletskih stezah pa je skakalec v višino Javier Sotomayor celo svetovni rekorder. Sotomayor je že skočil 244 cm, pokazal pa je tudi precejšnjo tekmovalno krhkost, ko se je bilo treba meriti z zelo nevarnimi nasprotniki. Svoja dva rekorda je dosegel na dejansko nepomembnih tekmovanjih, kjer konkurence dejansko ni bilo. Nekaj takega bi se lahko zgodilo tudi na vseameriških igrah.

Z razliko od lanske poletne sezone, ko so Kubanci pridno sodelovali pri atletskem cirkusu, so

letos skoraj izginili. Ob Sotomayoru ne gre pozabiti na srednjeprogašico Ano Fidelio Quirot in 400-metraša Hernandeza, ki sta pri samem svetovnem vrhu.

Kopico kolajn Kuba pričakuje tudi od svojih boksarjev, ki so na vseh turnirjih zadnjih 15-20 let odnesli bistven delež nagrad. Boks je na Kubi še posebno priljubljen, ker se v finalnih dvobojih navadno srečujejo nasprotniki iz ZDA in je morebitni uspeh še prestižnejši. Važna »postavka« je tudi bezbol, v katerem je Kuba prvorazredna sila.

Zadnje večjo športno prireditev je Kuba gostila leta 1982. Šlo je za igre srednjeameriškega in karibskega ombočja, ki so bile za njene športnike prava otročarija.

Napor, ki so ga morali sedaj narediti, je neprimerno večji. Skoraj v celoti je medtem odpadla materialna pomoč, ki je prihajala iz nekdajnega socialističnega tabora in zadeve so se Kubanci lotili z lastnimi močmi in velikim navdušenjem. V zadnjih mesecih so se nad igrami dvakrat zgrnili črni oblaki. Prvič zaradi možnih političnih posledic po vdoru ZDA v Irak, drugič pa zaradi epidemije kolere v Peruju. Zadeva v Irakom se je vsaj začasno umirila, za nevarnost morebitnega širjenja kolere iz Peruja in bližnjih držav pa so odredili zelo stroge zdravstvene preventivne ukrepe.

ZDA, ki bodo dejansko edini nasprotnik domačinov, so poslane na Kubo številno zastopstvo, zahtevale pa so tudi, naj bodo kontrole proti dopingu stroge. Da bi ne prišlo do nesoglasij, je Kuba za taka opravila povabila na igre medcelinske strokovnjake mednarodnega olimpijskega odbora.

Športni napori na Kubi v prvi polovici avgusta niso poseben užitek. Ob temperaturi preko 30 stopinj je zelo visok tudi odstotek vlage, ki zelo pogojuje kakovostne dosežke. Športniki držav z bližnjega območja so takih razmer vsaj vajeni, za bolj oddaljene pa bo Havana pravi vremenski šok. (Bruno Križman)

Kubanka Mireya Luis sodi v krog najboljših odbojkaric na svetu. Žogo naj bi dosegla vse do višine 3,36 m!

Pogovor z novim trenerjem Jadranove ekipe Janezom Drvaričem

»Ustvariti našo košarkarsko šolo«

Pred kakimi desetimi dnevi je športno združenje Jadran uradno sporočilo, da je doseglo sporazum z Janezom Drvaričem, ki bo na krmilu Jadranovih članske in mladinske ekipe v prihodnjih dveh sezonah, ki bo pa razen tega opravljal še druge funkcije in prevzel drugačne dolžnosti v okviru skupnega košarkarskega delovanja v zamejstvu.

Vsem bolj ali manj poučenim poznavalcem košarkarskih razmer je prav dobro znano, kdo je Janez Drvarič, zato ga nemara ne bomo predstavljali vsakič, ko bo o njem tekla beseda. Za začetek smo mu »odtrgali« nekaj minut dopusta, da bi mu zastavili nekaj okvirnih vprašanj v zvezi z dejavnostjo Jadrana v prihodnji sezoni.

Po dveh letih treniranja v Pordenonu dobro poznaš značilnosti B in C ligaškega prvenstva, tako kot poznaš, vsaj v grobem, svoje bodoče varovanje. Si v zvezi s tem že pripravil delovni plan za prihodnjo sezono?

»Takoj po dogovoru z Jadranom sem stopil v stik s trenerjema Bora in Kontovela Sancinom, oz. Mednom ter seveda s svojim predhodnikom Valterjem Vatovcem, ki ni samo stanovski kolega, ampak tudi prijatelj, tako da sem na podlagi njihovih informacij in izkušenj dobil nekoliko boljši vpogled v celotno stanje, čeprav sem Jadranovo ekipo bolje spoznal pred dvema sezonama, ko je nastopala v isti konkurenci s Pordenonejem. Tako semv glavnih obrisih tudi zastavil program delovanja, ki sloni na dveh temeljnih postavkah: sestava kakovostne reprezentančne članske ekipe, ki naj bo res sestavljena z najboljšimi članskimi igralci v zamejstvu, ter organizacija ustreznega procesa treniranja za mladince in mlajše kategorije tudi v okviru matičnih društev, tako da bi Jadranove članice ne delovale okrnjeno in da bi ne prišlo do kateregakoli osiromašenja dejavnosti v posameznih klubih. Nadalje predvideva program pospešitev in okrepitev delovanja na mladinskem področju. Na osnovi svojih dvoletnih izkušenj v Pordenonu lahko zatrdim, da je v Italiji dober rezultat v mladinski konkurenci, predvsem ko gre za moštvo tretjega priznanja in odmeva. Tako bomo v nadlajni fazi, ob najkakovostnejših članih zbrali tudi najboljše mladince, kajti edino ta pot vodi k napredku in razvoju teh perspektivnih igralcev in k afirmaciji slovenske košarke v širšem italijanskem prostoru.«

Vemo, da se tvoje delovanje ne bo omejevalo zgolj na vodenje Jadranove članske in mladinske ekipe, ampak da predvideva dogovor z Jadranom še nekaj dodatnih zadolžitvev...

»Da, res je. Razen svojih osnovnih zadolžitvev bom planiral in neposredno spremljal individualno delo z najmlajšimi perspektivnimi igralci po raznih klubih. Ob rednem delovanju v svojih sredinah bodo ti igralci opravljali še zbirne treninge pod mojim vodstvom. Take aktivnosti bodo predvidene za mladince, katere, naraščajnike in dečke. Poleg tega bom poskrbel za organizacijo trenerskih seminarjev in tečajev za zamejske trenerje ter za oblikovanje strokovnega sveta, ki bi razen vseh trenerjev vključeval tudi specialiste in strokovnjake iz drugih področij, tako da zaobjamemo vse, kar je nujno potrebno za uveljavitev timskega interdisciplinarnega dela, na nekoliko širši zasnovi. Menim, da je to pač najugodnejši trenutek za popolnejšo afirmacijo slovenske košarke v Italiji.

Jenez Drvarič v tržaški športni palači, ko je še vodil ljubljansko Smelt Olimpijo. Sedaj pa bo v isti dvorani na Jadranovem krmilu.

liji, za kreacijo slovenske košarkarske šole v Italiji. Seveda tega ni mogoče doseči čez noč, ampak preko postopnega uvajanja posameznih elementov in ob sprotne preverjanju. Menim, da so pri Jadranu najeli profesionalnega trenerja predvsem zaradi tega, v nasprotnem primeru bi bilo tudi zame boljše, da ostane v Pordenonu.«

Po dvoletni izkušnji v Pordenonu si lahko dobil popoln vpogled v takozvano italijansko nevrhunsko košarko. Kako bi ocenil kakovostno raven italijanskih ekip, ki so nekeje na ravni slovenskih republiških ligašev?

»Spoznal sem, da je v teh ligah vse premalo posluha in mesta za mlajše per-

spektivne igralce. Vodstva klubov so verjetno obremenjena z dosego takojšnjih uspehov in zaradi tega so po nekaterih sredinah moštva sestavljena iz desetih starejših in izkušenih igralcev. Pri Pordenonu smo stvari zastavili nekoliko drugače. Ogrodju šestih izkušenejših igralcev (Turel, Puntin, Valentinsig, itd.) smo dodali štiri mladince, ki so z igranjem v članski ligi zelo napredovali in ob koncu tudi dosegli velik uspeh v svojem prvenstvu, z uvrstitvijo med osmimi finalisti na državnem prvenstvu. Prestopa v elitno B ligo s člani sicer nismo ulresničili, toda priznati moram, da vodstvo kluba sploh ni bilo zainteresirano za napredovanje v višjo ligo, tudi zaradi prevelikih finančnih obremenitev, ki jih prinaša nastopanja v enotnem državnem prvenstvu, kakršna je B-1 liga, v kateri so stroški verjetno še višji kot v A-2 ligi. Tako smo se raje opredelili za vrednotenje mladincev in menim, da smo v tem tudi uspeli.«

Zaradi nastale situacije v Jugoslaviji so ogrožena tudi redna prvenstva v raznih športnih panogah. Nogometna zveza Jugoslavije je v bistvu že razpadla in vemo, da bodo odslej na jugoslovanskem ozemlju potekala paralelna tekmovanja v režiji treh krajevnih nogometnih zvez. Košarkarski delavci so z ustanovitvijo profesionalne lige YUBA zajezili nevarnost razpada, toda start in regularnost poteka prvenstva sta zaradi divjanja vojnih viher na nekaterih delih jugoslovanskega ozemlja še pod vprašajem. Misliš, da bo mogoče organizirati redno in varno tekmovanje v takih okoliščinah?

»Na žalost ne morem odgovoriti, če bo to mogoče ali ne. Lahko pa izrazim svoje občutke. Menim, da je bil podpis sporazuma o organizaciji profesionalne asociacije in o enotnosti lige na teritorialnem prostoru dosedanje Jugoslavije edina trezna in pravilna pot za zagotovitev kontinuitete in kakovostne rasti. Nepojmljivo je, da bi vse skupaj razpadlo na razne nivoje republiških tekmovanj. Ljubljanska Smelt Olimpija ne more nastopati v slovenski ligi, kajti to vodi k kakovostnemu nazadovanju in čez nekaj let bi bržkone paldi na nivo in pomembnost neke avstrijske košarke. Seveda, tako jaz kot vsi tisti, ki jim košarka nekaj pomeni upamo, da se bodo razmere čimprej normalizirale in da se bo koncept YUBA lahko uresničil. Jasno pa je, da o tem, na žalost, ne odločajo košarkarski forumi.«

IGOR CANCIANI

Jadran tudi letos v C skupini

URADNI SEZNAM EKIP C SKUPINE

GS Italmonfalcone iz Tržiča
US Itala San Marco iz Gradišča
Sacile Basket iz Sacileja
US Servolana Latte Carso iz Trsta
SZ Jadran TKB iz Trsta
US Emas Tecnomac iz Čedad
US Pierobon iz Padova
Basket Club Pio X Cittadella (PD)
CSI Gabri Elle iz Pieve di Sacca (PD)
US Vittoria Roncade iz Roncadeja
Polisportiva Mogliano Veneto
AP Castelfranco Veneto
AS Basket Montebelluna
SS Mestrina Basket iz Mester
Basket Bassano del Grappa
Basket Club Jesolo

Italijanska košarkarska zveza je sporočila seznam ekip, ki imajo pravico sodelovanja v italijanski C ligi. Med le-timi je kajpak tudi Jadran TKB, ki bo letos nastopal v C skupini.

Tudi za sezono 1991/92 bo nastopilo skupno 128 ekip, ki jih je košarkarska zveza razdelila v osem skupin po 16 moštev.

Kot v prejšnjih sezonah bosta prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine napredovali v višjo, B-2 ligo, zadnja štiriuvrščena moštva pa bodo izpadla v nižjo, D ligo.

V C skupini bodo nastopile naslednje ekipe, ki so že lani igrale z Jadranom: Italmonfalcone, Itala San Marco, Servolana, Pierobon Padova, Roncade, Jesolo, Mestrina Basket in Bassano, nova pa so: Sacile Basket, Cividale, Cittadella Padova, Pieve di Sacco, Montebelluna, Mogliano Veneto in Castelfranco.

enostavno ne prispe. Računal je, da se to dogaja, ko so v časopisu vesti o Čilu. Na vsak način ga je moja radovednost motila.

Santiaška baza je bila zame »Familia antofagastina«, majhno vendar čisto in udobno prenočišče. Ob zajtrku in zvečer ob povratku sem imel dosti možnosti pogovorov. Na Pinocheta so bili jezni predvsem zaradi kulturnega terorja in cenzure. Pritoževali so se nad hudim padcem nivoja kulturne proizvodnje, ki je bila tedaj usmerjena v sam potrošniški kič.

V mizarski delavnici so se pritoževali nad davkarjo, ki je budno spremljala obrtniško dejavnost in pretirano bremenila dohodke, precej zadovoljen pa se mi je zdel avtoklepar. Na popravilu so bili samo večji avtomobili in tudi razmeroma novi. Očitno je mož živel od razkošja, katerega si je lahko privoščil višji sloj prebivalstva.

Plakat, ki je vabil k zbiranju starega papirja »Estos diarios viejos pueden convertirse en pan« (ti stari časopisi se lahko spremenijo v kruh) sem opazil na vratih številnih cerkva. Sploh je bila ena mojih prvih poti v katedralo na Plaza de Armas, kjer je bila v ponedeljek malo pred poldnevom v teku precej dobro obiskana maša z maratonsko pridigo, ki pa ni imela v sebi ničesar socialnega, prav ničesar, ki bi spominjalo na vsakdanje tegobe ljudi. Pridigar je v nedogled razlagal, kako se je mati božja prikazala v Fatimi.

Obiskal sem manjšo cerkev, kjer je bil na vratih plakat za zbiranje papirja. Razpolagala je z manjšim krožkom, v katerem se je skupina otrok igrala. Približno 40-letni duhovnik mi je povedal, da se cerkev močno trudi, da bi nudila pomoč revnim ljudem. V prvi vrsti je bilo nabiranje hrane in sredstev za nakup le-te. Delo ni bilo lahko, ker je vlada na različne načine metala polena pod noge. Šlo je namreč za precej odkrito politično delo, ki je imela ob človekoljubnem namenu tudi cilj v črnenju vlade, ki ni bila zmožna zagotoviti revnim ljudem osnovnih potreb. Z nabiranjem starega papirja so lahko prodirali tudi v kroge, ki bi sicer ne mogli odkrito sodelovati. Odločen omejevalni poseg vlade bi bil precej brutalen.

Duhovniku sem omenil brezbarvno pridigo v katedrali in ga vprašal, kakšni so odnosi visoke cerkvene hierarhije do Pinochetovega režima. »De otro nivel (na drugačni ravni)«, je povedal. Ni bilo jasno, kaj točno misli, manjša zgovornost o tej zadevi pa je verjetno pomenila, da delo kaplanovni bilo povsem po godu visokim dostojanstvenikom, ki so se neradi zamerili režimu.

Ko sem zvečer čakal na odhod avtobusa za Antofagasto, sem urejeval vtise o dveh zelo intenzivnih dneh v Santiagu de Chile.

Več kot očitno je bilo, da je bila Pinochetu za oblast potrebna policija. Okrepilo pa se je moje prepričanje, da prave opozije ni

Košarkarski turnir S. Lorenzo

Naši zastopniki tokrat uspešni

Začel se je sklepni del košarkarskega turnirja San Lorenzo, odigrali pa so že finalne tekme za 5. in 7. mesto končne lestvice.

Do presenečenja je prišlo v finalu za predzadnje mesto, saj je doslej najslabša ekipa Gioiana z dokajšnjo lahkoto premagala postavbo TreKappa. Najboljši strelciv zmagovitem moštvu so bili U. Merlin (22 točk), Vilanovich (16) in Pitacco (16) ter Sterle (25), Porcelli (19) in Skrinjar (16) pri poraženih. Tekma se je odločila na samem začetku, ko so Kovacichevi varovanci povedli za 15 točk. Nasprotniki, ki so bili zelo napazljivi v obrambi niso, utegnili nadoknaditi zaostanka, kljub večjemu številu dobrih menjav.

V finalu za 5. in 6. mesto je zasluženo slavila ekipa VIP, v kateri je spet blestel David Pregarc, ki je skozi vso tekmo zapravlil le dve žogi. Ob njem je bil zelo učinkovit Del Piero (24 točk), le občasno pa je zadovoljil Sandi Rauber. Bolje kot doslej je igral Peter Azman, ki se je izkazal tudi z nekaterimi asistencami in blokadami. Drocker se je postavil v ospredje z nekaterimi lepimi in učinkovitimi potezami. Preveč pa je silil pri zaključevanju na koš (1:7 v metu).

Pri poraženih, ki so le proti koncu znižali zaostanek, je največ točk dosegel Alberto Tonut (44), ki pa je v prvem polčasu igral znatno pod lastnimi sposobnostmi. Nekaj odličnih prodorov in solo akcij sta pokazala mlada brata Tommasini. Dobro pa je odigral Kristjan Arena, ki je dosegel manj točk kot običajno, imel pa je dober ostatek v metu in bil zelo koristen za svojo ekipo. Tekma se je v bistvu končala v začetku 2. polčasa, ko sta Pregarc in Del Piero pokopala nasprotnike z vrsto uspešnih metov in protinapadov. Razlika je narasla na 23 točk. Ekipa Ippodromo pa je zaostanek znižala prav v zadnjih minutah.

FINALE ZA 7. MESTO: Gioiana - Tre Kappa 94:83 (53:42); FINALE ZA 5. MESTO: VIP — IPP 106:95 (59:43).

DANAŠNJI SPORED: ob 21.15, finale za 1. mesto: Giubbini - La Luna.

DOPRINOS KOŠARKARJEV SLOVENSKIH EKIP: U. Merlin 22 točk (ocena 7); F. Franceschin 8 (6); S. Rauber 13 (6); D. Pregarc 29 (8/9); G. Drocker 2 (5/6); P. Azman 9 (6/7); K. Arena 11 (6/7).

V. JOGAN

obvestila

TPK SIRENA
sekcija jadrane na deski organizira 2. tečaj wind—surfa od 7. do 13. t.m. za mladince od 15. leta starosti dalje in odrasle. Prijave najkasneje še jutri, 4. t.m. na sedežu kluba Miramarski drevored 32 — tel. 422696.

SZ SLOGA
vabi na poletni praznik, ki bo danes, 3. in jutri, 4. t.m. na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici od 18. ure dalje. Za dobro razpoloženje bo igral ansambel »Zvezde«. Čisti izkupiček je namenjen delovanju športnega društva.

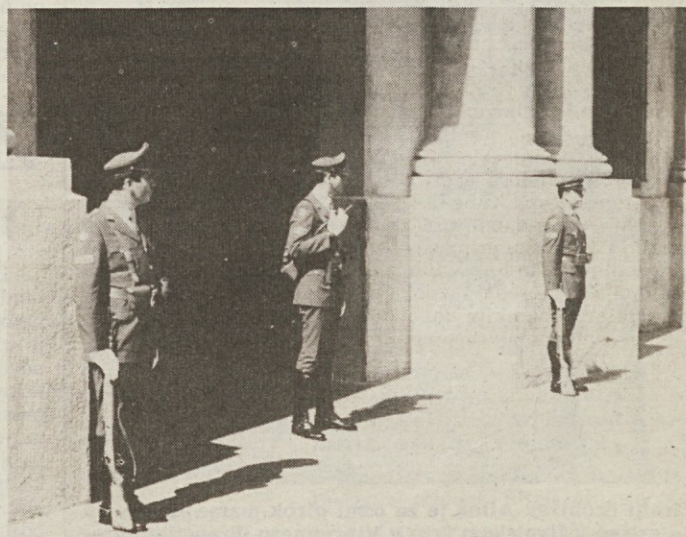
SPDT
vabi vse udeležence enotedenskega pohoda v park Argentine od 17. do 25. t.m., da se v ponedeljek, 5. t.m. udeleže informativnega sestanka o poteku izleta. Srečanje bo na sedežu društva, v Ul. sv. Frančiška 20, III. nadstropje, ob 20.30. Vplačati bo treba tudi akontacijo za izlet v znesku 100 tisoč lir.

Pred Monedo je skupina tujih novinarjev čakala, da bi ujela binerov, sem vprašal, če lahko slikam. Bil je nekoliko v zadregi, roj, mi je še povedal, za vsak primer pa so bili pripravljeni. Na boj pripravljeno skupino sem kanil slikati z nasprotne strani ceste s teleskopom, kopica policajev pa mi je svetovala, naj ne iščem nepotrebnih zapletov.

S preprostim razlogom cestnih informacij sem se v manj vročem kraju vpletel v pogovor z dvema mladima carabineroma. Ni tega pa sta prejela približno za 100 dolarjev mesečne plače, moral se vzdrževati družino. Po kakih 5 letih službovanja naj bi se njih je slonela Pinochetova hunta. Privilegiran ekonomski položaj je ustvaril trdno koalicijo okoli diktatorja.

V majhni papirnici sem kupil nekaj razglednic in med tujimi časopisi opazil tudi francoski »Humanité«, glasilo KP Francije. Srpnapis »organ komunistične partije Francije«. Prodajalec mi je povedal, da se taka cenzura ne pojavlja vedno, včasih pa časopis

Strogi stražarji pred Pinochetovo rezidenco Moneda

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 10.00 din; mesečna naročnina 230.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sobota, 3. avgusta 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

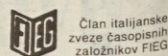
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Pošiljka, vredna okrog 50 milijard lir, je julija prešla mejni prehod pri Fernetičih Nadvse uspešna akcija karabinjerjev iz Verone: zaplenili so 100 kilogramov čistega heroína

VERONA — Dogodki na Balkanskem polotoku očitno niso zaustavili »dela« mednarodne mreže razpečevalcev in trgovcev z mamili. To dokazuje turški tovarnjak, v katerem so v noči na četrtek karabinjerji iz Verone odkrili in zaplenili skoraj 100 kilogramov čistega libanonskega heroína tipa »brown sugar«. Gre za doslej največjo količino heroína, zaseženega v Trivenetu, na vsedrjavni lestvici pa prednjačijo le karabinjerji iz Monze, ki so pred prebližno dvema letoma zaplenili 130 kilogramov heroína.

Na tiskovni konferenci so veronski karabinjerji pojasnili včeraj podrobnosti v zvezi z odkritjem. Turški tovarnjak s prikolicco je prešel mejo pri Fernetičih 25. julija, kar še enkrat dokazuje, kako je naše mesto ena od najpomembnejših prehodnih točk na takimenovani »balkanski« poti trgovanja z mamili. Tovarnjak so karabinjerji obkolili na parkirnem prostoru nedaleč od avtocestnega izstopa pri Soaveju v trenutku, ko sta si 49-letni turški šofer Hilmi Ahmet Durgunyu in njegov 26-letni jugoslovanski pajdaš Nuo Beriša (njegovo istovetnost sicer še preverjajo) prizadevala, da bi iz za-

dnjih koles izvlekla 191 zavojčkov heroína. Oba so seveda aretirali pod obtožbo tihotapstva z mamili in kriminalnega združevanja v razpečevalske namene. Z isto obtožbo so karabinjerji kmalu zatem na bližnji servisni postaji prijeli in priprli še tri tuje državljane (Jugoslovana, Jordanca in Maročana), ki so se — očitno so nekaj zasumili — bili oddaljili od prvotno domnenjenega parkirišča.

Karabinjerji so k temu dodali še nekaj zanimivih informacij. Aretirana pajdaša, še posebno pa Jugoslovana, naj bi bila člana organizacije, o kateri je leta 1980 sodnik Palermo vodil preiskavo v zvezi s tihotapstvom mamil preko brenerskega in tržaških mejnih prehodov. Ta organizacija naj bi se pečala tudi s trgovanjem z orožjem.

Prva skrb veronskih preiskovalcev je sedaj ugotoviti, komu je heroín (na črnem trgu naj bi veljal okrog 50 milijard lir) bil namenjen, saj po njihovi oceni je nemogoče, da tolikšna količina heroína ne imela že domnenjenega odjemalca. Da je bilo namenjeno lombarsko-beneškemu trgu mamil, pa ni dvomov.

Prizivni proces je še omilil prvo razsodbo proti »kupoli«

PALERMO — Po trinajstih dneh posvetovanja je prizivno porotno sodišče v Palermu izreklo včeraj drugostopenjsko razsodbo proti 182 obtožencem na takimenovanem tretjem protimafijskem procesu. Bistvenih vsebinskih razlik s prvostopenjskim epilogom ni, to pomeni, da sodniki niso identificirali glavnih obtožencev, kot so Michele Greco in njegov brat Salvatore, Salvatore Riina, Bernardo Provenzano, Pippo Calò in drugi s člani zloglasne »kupole«, to je mafijskega vrha, ki vodi niti mafijske mreže. Vsi ti »prvaki« so bili oproščeni. Če je razlika, je samo v milejših obsodbah: število dosmrtnih zapornih kazni se je od šestih znižalo na štiri, skupno število let zapora pa se je znižalo za tretjino.

Med glavnim tožilcem (zahteval je 11 dosmrtnih zapornih kazni in 11 stoletij ječe) in odvetniki civilnih strank (med drugim Občina Palermo) je po branju razsodbe zavladal grenak občutek, da postaja mafija še močnejša, saj se ji kot spolzki ribi vedno posreči uiti prijemu. Obtožencem so sodili zaradi združevanja v mafijske namene in razpečevanja mamil, na zatožno klop pa jih je postavila tudi serija umorov, med drugim pokol v Bagheriji, za kar pa so vsi bili oproščeni.

Domneve o železniški nesreči v SZ

MOSKVA — Nesrečo na železniški progi Moskva Baku, ki se je pripetila v sredo, je povzročil bombni atentat. Tako ugotavlja tudi sovjetski dnevnik Komsomolskaja pravda, ki med drugim navaja pričevanja nekaterih očitvidcev. Ti trdijo, da je le nekaj trenutkov pred silovito eksplozijo iz vlaka skočilo nekaj potnikov. Nahajali naj bi se prav v vagonu, v katerem je eksplodiral peklenski stroj. V atentatu je umrlo najmanj petnajst ljudi, dvajset pa je bilo ranjenih.

Sovjetski dnevnik ugotavlja še, da se v Zakavkazju utrjuje neprijeten običaj, in sicer da prihaja do atentatov na javne prevoze vsakič, ko se splošni položaj nekoliko umiri. Nacionalisti izkoriščajo tudi obiske tujih visokih diplomatov, za to da z najrazličnejšimi motilnimi akcijami opozarjajo nase. Ozadje železniške nesreče preiskuje posebna vladna komisija.

Z zažganih naftnih polj tisoče ton strupov v atmosfero Kuvajtska tragedija leto po agresiji

KUWAIT CITY — Včeraj je potekla prva obletnica iraškega napada na Kuvajt. Ob tej priložnosti se je marsikdo spomnil na nekatere probleme, ki še vedno tarejo to bližnjevzhodno državo, ki še zdaleč ni premostila težav, ki so posledica zločinskega divjanja Sadamovih čet na njenem ozemlju. Tako je na primer mednarodni center za raziskovanje okolja World Watch ugotovil, na podlagi zadnjih razpoložljivih podatkov, da na naftnih poljih, ki so jih Iranci zažgali, vsak dan zgori 6 milijonov sodov surove nafte, ki povzročajo vsak mesec 2,5 milijona ton saj, milijon ton žveplastega anhidrida in 100 tisoč ton dušikovih oksidov. V Perzijski zaliv pa se je medtem izteklo približno 3 milijone sodov petroleja, kar je 10 krat toliko, kolikor je zgubil tanker Exxon Valdez pri Aljaski.

Irak še vedno ni povrnil Kuvajtu vojno škodo, ki jo je vdor povzročil in niti ne škodo za ogromno bogastvo, ki so ga iraški vojaki izropali. S svoje strani Sadam Husein proslavlja oblet-

nico vojaškega napada na Kuvajt kot pomembno zmago, ki jo je Irak izbojeval v vojni proti 30 zahodnim državam. Svetovna organizacija pa mu ne pride do živega niti kar zadeva dokajšnje zaloge kemičnega orožja, s katerimi prosluli iraški diktator še razpolaga in niti kar zadeva naprave za obogatitev jedrskega materiala, s katerimi bi Irak lahko izgradil jedrske bombe.

Ameriško obrambno ministrstvo je medtem objavilo poročilo o preiskavi glede ameriških vojakov, ki so preživeli iraško ujetništvo. Komisija je ugotovila, da so bili vsi Američani, vključno z dvema ženskama, ki so padli v iraške roke, mučeni. Poročilo podrobno opisuje fizično trpinčenje, ki so ga bili deležni ameriški vojaki s strani Irčanov.

Iz Amerike prihaja tudi vest, da je tvrdka Kennametal dobavila Iraku posebne jeklene strukture, ki so bile potrebne za izdelavo »supertopa«, o katerem je bilo pred časom toliko govora.

Naftna polja v Kuvajtu še gori in jih ne bodo pogasili do začetka prihodnjega leta

Alina je osma v družini

Žirafji drobižek Alina je že osmi otrok mame Agate, na katero so v živalskem vrtu v Vincennesu (Francija) upravičeno ponosni (AP)

Uvedli preiskavo o kruti smrti japonskih dijakov

TOKIO — Grozljiva smrt dveh japonskih najstnikov, direktor zavoda ju je zaprl v razbeljen kontejner, je končno zdramila tudi oblast, ki je na podlagi izpovedi nekaterih drugih gojencev doma, uvedla preiskavo. Takoj se je izkazalo, da ima direktor Jukio Sakaj marsikateri greh na vesti. Policija je namreč na otočku, kjer se nahaja »dom za vedenjsko motene« naraščajnike, odkrila pravo mučilnico v neki baraki nedaleč od glavnega poslopja. Eden od gojencev se je namreč opogumil, in povedal da je bil tudi sam tam zaprt. V mučilnici so med drugim odkrili nekaj preprostih a učinkovitih naprav za mučenje. Poleg tega pa so po pregledu trupel nesrečnih žrtev opazili, da sta bila tako 16-letni fant kot 14-letno dekle oblečena v sveže obleke, čeprav sta njuni trupli že kazali prva znamenja razpadanja. Direktor kljub vsemu svojega početja noče priznati.

Ženske (in škanadali) v britanski mornarici

LONDON — Pred dobrim letom dni je britansko obrambno ministrstvo omogočilo, da se tudi ženske vkrcajo na bojne ladje. Seveda gre za kadetinke in mornarke. Ukrep je sprožil velikanski protest zlasti pri soprogah oficirjev in navadnih mornarjev. Sedaj se je izkazalo, da protest ni bil le sad boleznega ljubosumja. Dve kadetinki sta namreč zaprosili za poročniški dopust. Žene britanskih vojnih mornarjev so besne in zahtevajo brezpogojen umik žensk z ladij, še zlasti, ker je spolno obnevanje na bojnih ladjah kaznivo dejanje, krivcem(a) pa sodi vojaško sodišče. Nedisiplinirani mornarki sta ta čas sicer doma, kaže pa, da se bosta po porodu lahko vrnili na ladjo. Nihče namreč ne more dokazati, kje sta pravzaprav zanosili.

HOTEL
BERNARDIN
PORTOROŽ
Majolka (Laguna Bernardin)
Tel. 066/77271

NOVA
SREDOZEMSKA
KUHNJA

5. - 8. avgusta 1991